

DEBRECENI EGYETEM

Nevelés- és Művelődéstudományi Doktori Program

2024. tavaszi félévének tájékoztatója

DEBRECENI EGYETEM
NEVELÉS- ÉS MŰVELŐDÉSTUDOMÁNYI DOKTORI PROGRAM
TÁJÉKOZTATÓ

2024. tavaszi szemeszter

Tanulmányokat folytatnak

Név	Kezdés	Témavezető	Megjegyzés
Vályogos Krisztina	19/20	Prof. Dr. Polónyi István	
Alter Emese	20/21	Dr. habil. Bocsi Veronika	Öszt.
Bencze Ádám	20/21	Prof. Dr. Engler Ágnes	Öszt.
Dan Beáta-Andrea	20/21	Dr. Kovács Karolina Eszter	Öszt.
Dorogi Alexandra	20/21	Dr. Bacskai Katinka	Öszt.
Hegedűs Gabriella	20/21	Dr. habil. Csépes Ildikó	Öszt.
Major Enikő	20/21	Prof. Dr. Engler Ágnes	
Rétháti Csilla	20/21	Dr. Gortka-Rákó Erzsébet	
Szabó Dóra	20/21	Bujdosóné Dr. habil. Dani Erzsébet	Öszt.
Arshia Iranfar	21/22	Prof. Dr. Duffek Mihály	Stip. Hung.
Béres Tamás	21/22	Dr. Mónus Ferenc	
Birhanu Haile Agezew	21/22	Dr. Erdei Gábor – Dr. Kun András István	Stip. Hung.
Csonka Éva	21/22	Prof. Dr. Fónai Mihály	Öszt.
Fazekas Elek	21/22	Prof. Dr. Papp Z. Attila	Öszt.
Kelemen Henrietta	21/22	Prof. Dr. Váradí Judit	Öszt.
Lánczi Viktória	21/22	Prof. Dr. Fónai Mihály	Öszt.
Polgáriné Szilágyi Edit	21/22	Dr. Czeller Mária – Prof. Dr. Pusztai Gabriella	Öszt.
Su Hnin Aye	21/22	Dr. habil. Bocsi Veronika	Stip. Hung.
Aziza Samatova	22/23	Dr. Chrappán Magdolna – Dr. Kovács Karolina	Hal.
Fatemeh Faroughi	22/23	Dr. Dabney-Fekete Ilona	Stip. Hung.
Hesti Miranda	22/23	Dr. Markos Valéria	Stip. Hung.
Mándoki Réka	22/23	Dr. Hegedűs Roland	Öszt.
Nor Amalina Binti Rusli	22/23	Dr. Bacskai Katinka – Dr. Szabó Fruzsina	Stip. Hung.
Pótfi Melinda	22/23	Prof. Dr. Váradí Judit	
Rusznák Anett	22/23	Prof. Dr. Pusztai Gabriella	Öszt.
Sávai-Átyin Regina Andrea	22/23	Dr. Bacskai Katinka	Öszt.
Szabóné Tóth Judit Ilona	22/23	Dr. Juhász Erika	
Szecskó János	22/23	Dr. Gortka-Rákó Erzsébet	
Berivan Mohammed Ahmed Abdullah	23/24	Dr. Dabney-Fekete Ilona – Dr. Ceglédi Timea	Stip. Hung.
David Sulistiawan Aditya	23/24	Dr. Herczegh Judit	Stip. Hung.
Kerégyártó Zsolt Tamás	23/24	Dr. Chrappán Magdolna	Hal.
Kissné Juhos Ágnes	23/24	Dr. Hegedűs Roland	
Markovics Katalin	23/24	Dr. Bocsi Veronika	Öszt.
Meyly Kheng	23/24	Dr. Szabó Fruzsina	Stip. Hung.
Miklódi-Simon Zsófia	23/24	Dr. Szűcs Timea	Öszt.
Pető Áron András	23/24	Prof. Dr. Váradí Judit	
Pető Lilla	23/24	Dr. Juhász Erika	
Pozsár Andrea	23/24	Prof. Dr. Duffek Mihály	
Riad Soltani	23/24	Prof. Dr. Engler Ágnes – Dr. Dabney-Fekete Ilona	Stip. Hung.
Sütő Éva	23/24	Revákné Dr. Markóczi Ibolya	Öszt.
Vincze Zsófia	23/24	Prof. Dr. Pusztai Gabriella	Öszt.
Volodymyr Artamonov	23/24	Dr. habil. Kovács-Nagy Klára	Stip. Hung.

2024. tavaszi szemeszterben meghirdetett tanegységek

I-II. évfolyam

Főkéllégiumok (2 kredit) (+ Főkéllégiumi dolgozat 3 kreditért)

A főkéllégiumok teljesítése és a hozzá tartozó főkéllégiumi dolgozat megírása a félév teljesítéséhez **kötelező**.

A teljesítés módja: aktív részvétel az **összes** főkéllégiumi **előadáson**, valamint **az egyik** főkéllégiumhoz kapcsolódó, publikáció színvonalú, **szisztematikus szakirodalmi műfajú dolgozat** benyújtása, mely egy disszertáció fejezet alapját képezi.

- *Az oktatás és nevelés alrendszereinek kutatásai (I-II. évf.) – Dr. Márkus Edina (DE), Dr. Bacskai Katinka (DE), Dr. habil. Rácz Andrea (ELTE)*
- *Szaktudományi kutatások (I-II. évf.) – Revákné Dr. habil. Markóczi Ibolya (DE), Prof. Dr. Váradi Judit (DE), Prof. Dr. Tódor Erika (Sapientia EMTE)*

Összehasonlító pedagógia 3 kredit

Az I-II. évfolyamnak a négy félév alatt három kurzus teljesítése kötelező.

- *Összehasonlító pedagógia (angol, I. évf.) – Dr. Ináncsy-Pap Ágnes (SZAGKHF)*
- *Összehasonlító pedagógia (német, I. évf.) – Prof. Dr. Brezsnay László (DE), Dr. habil. Rébay Magdolna (DE)*
- *Összehasonlító pedagógia (francia, I. évf.) – Prof. Dr. Szabó László Tamás (DE)*

Kutatási gyakorlatok

Felvételük kötelező. A teljesítés módja: aktív részvétel tudományos vitákon (14 kontaktóra), a disszertáció elkészült részanyagának bemutatása.

I-II. évfolyam számára kötelező tárgyak:

- *Kutatási szeminárium (6 kredit) – Prof. Dr. Pusztai Gabriella (DE)*
- *Témavezetői konzultáció (3 kredit): egyeztetés szerint (összesen 14 óra). A doktoranduszok feladata, hogy félévente legalább 5 témavezetői konzultációról készítsenek egy rövid, pontokba szedett emlékeztetőt, amelyet minden félév végéig – a témavezető és a doktorandusz aláírásával ellátva – töltsenek fel a programtitkár által megadott felületre! A témavezetői konzultációt csak a témavezető írhatja alá.*

I. évfolyam számára további kötelező tárgyak:

- *Oktatáskutatás módszertana II. (3 kredit) – Dr. habil. Kovács-Nagy Klára (DE), Dr. Ceglédi Tímea (DE)*
- *Kutatásmódszertan II.: SPSS (3 kredit) – Dr. habil. Fényes Zsuzsanna Hajnalka (DE)*

II. évfolyam számára további kötelező tárgyak:

- *Oktatáskutatás módszertana IV. (3 kredit) – Dr. Dusa Ágnes Réka (KINCS), Dr. Markos Valéria (KINCS)*
- *Kutatásmódszertan IV.: Az Országos kompetenciamérés elemzési lehetőségei (3 kredit) – Dr. Bacskai Katinka (DE)*

Választható tanegységek és kötelezően választható kurzusok a Neveléstudományi Doktori Program kurzusaiból

I-II. évf.: a négy félév során három kutatócsoport munka és egy kutatás- és tudományszervezési készségfejlesztés tárgy teljesítése kötelező, félévenként minimum egy tárgy (3 kredit). A kredit teljesítésének feltétele részvétel a kontaktórákon és megadott követelmények teljesítése.

Kutatócsoport munka

- *CHERD kutatások (ösztöndíjasoknak kötelező) – Prof. Dr. Pusztai Gabriella (DE)*
- *Tanuló közösségek és innovációk (LearnInnov) – Prof. Dr. Kozma Tamás (DE), Dr. Márkus Edina (DE)*
- *A középfokú zeneművészeti oktatás helyzetének vizsgálata – Prof. Dr. Váradi Judit (DE)*
- *Zenepedagógiai szakirodalom-olvasó és -feldolgozó szeminárium – Dr. S. Szabó Márta (DE)*
- *Megfigyelésen alapuló és kooperatív tanulás a szakképzésben – Dr. Benke Magdolna (CHERD-H)*
- *Prison education, culture in prison, reintegration in penitentiary institutes in Hungary and abroad – Dr. Takács-Miklósi Márta (DE)*

Kutatási- és tudományszervezési készségfejlesztés

- *Szakirodalmi olvasó szeminárium (kutatói ösztöndíjasoknak kötelező) – Prof. Dr. Kozma Tamás (DE)*
- *Elektronikus kiadványkészítés a HERJ példáján – Prof. Dr. Kozma Tamás (DE), Dr. Sebestyén Krisztina (GFE)*
- *Publikáció előkészítés (CEJER) (a tárgy felvétele csak főszerkesztői ajánlólevéllel lehetséges) – Prof. Dr. Pusztai Gabriella (DE), Demeter-Karászi Zsuzsanna (DE)*
- *Disszeminációs tevékenység (ösztöndíjasoknak kötelező) – Prof. Dr. Pusztai Gabriella (DE)*
- *Tézisdolgozat író szeminárium (a II. évf. számára) – Prof. Dr. Pusztai Gabriella (DE)*
- *Hatásmérés az oktatáskutatásokban – Dr. habil. Fényes Zsuzsanna Hajnalka (DE)*
- *Konferenciaszervezés (ONK) (ösztöndíjasoknak kötelező) – Dr. habil. Bocsi Veronika (DE), Dr. habil. Kovács-Nagy Klára (DE)*
- *Conference Tandem – Dr. Erdei Gábor (DE)*
- *Let's Discuss! – Dr. Benke Magdolna (CHERD-H)*

Közös kurzus a doktori iskola többi programjával (2 kredit)¹

A minor kurzusok meghirdetése folyamatban van. Elsősorban a DE Humán Tudományok Doktori Iskola Filozófia, Pszichológia és Szociológia Programjait ajánljuk.

¹A négy félév alatt 2 kurzus teljesítése kötelező. A pszichológia kurzusokra Zeke Kláránál (zeke.klara@arts.unideb.hu), a filozófia kurzusokra Szakályné Lantai Lillánál (lantai.lilla@arts.unideb.hu), a szociológia kurzusokra Juhászné Marosi Editnél (edit.marosi@arts.unideb.hu) lehet majd jelentkezni.

A félév teljesítésére vonatkozó általános információk

A félévzárás feltétele **I-II. évesek esetében:** minimum 28 kredit. Ebből kötelezően előírt:

főkollégium	4 kredit (2x2 kr)
főkollégiumi dolgozat	3 kredit
kutatási szeminárium	6 kredit
összehasonlító pedagógia	3 kredit
oktatáskutatás módszertana	3 kredit
kutatásmódszertan	3 kredit
kutatócsoport munka/kutatási- és tudományszervezési készségfejlesztés	minimum 3 kredit
témavezetői konzultáció	3 kredit
Összesen	28 kredit

A kreditszerzés feltétele

Egy kredit megszerzéséhez a jelölt 14 kontaktórán (előadás, szeminárium, konzultáció stb.) vesz részt, dolgozatot készít (mintegy 20 oldal terjedelemben), a kollégiumot vezető oktatóval írásban értékelteti (**1-5 osztályzatokkal**), és a programtanácshoz benyújtja. Korábban más célra készített dolgozat (publikáció) beszámítása a kiválasztott kollégium vezetőjének jóváhagyásával kérhető. Ameddig érvényes hazai, illetve nemzetközi kredit-transzfer a doktori programok között nem jön létre, a kreditszerzésnek ugyanezek a feltételei érvényesek más (hazai, illetve külföldi) doktori programokból választott kollégiumok esetében is.

Konferencia: minden félévben **egy** nívós magyar (3 kredit) és **egy** idegen nyelvű konferencia (5 kredit) számolható el.

Publikáció: minden félévben **egy** nívós magyar (3 kredit), **egy** idegen nyelvű (5 kredit), és **egy** indexált (Scopus adatbázisban jegyzett folyóiratban megjelent) publikáció számolható el.²

Tantárgy- és oktatásfejlesztés: csak ösztöndíjas hallgatóknak, ezen belül a tanári ösztöndíjasoknak kötelező (2 kredit).

² A doktori fokozatszerzésig a doktoranduszoknak minimum öt nívós, hazai és nemzetközi folyóiratban és/vagy lektorált kötetben közzétett publikációt kell összegyűjteniük. A Magyar Tudományos Akadémia tudományos bizottságainak 2013-ban elfogadott és az MTA honlapján közzé tett folyóiratok listáját tartjuk irányadónak, de az öt publikáció közül vagy (1) egy darabnak Scopusban jegyzett, Q1-Q2 folyóiratban, vagy (2) kettő darabnak Scopusban jegyzett, Q3-Q4 folyóiratban, vagy (3) négy darabnak a Central European Journal of Educational Research (CEJER) vagy a Hungarian Educational Research Journal (HERJ) című folyóiratokban vagy további idegennyelvű folyóiratokban szükséges megjelenni. További publikációk elhelyezhetők az MTA Pedagógiai Tudományos Bizottsága által felsorolt folyóiratok bármelyikében vagy lehetnek lektorált könyvfejezetek, tanulmányok.

2024. tavaszi szemeszterben meghirdetett tanegységek

III.-IV. évfolyam

Kutatási-disszertációs szakasz (5-8. félév)

A kutatási-disszertációs szakaszban összesen 120 kreditet kell a hallgatóknak megszerezniük a négy félév alatt, ami kutatási és disszertációs kreditekből tevődik össze:

Kötelezően teljesítendő kutatási kreditek az 6. félévben:

- *Kutatási szeminárium – Prof. Dr. Engler Ágnes (DE)*
- *Kutatásmódszertan gyakorlat – Dr. habil. Kovács-Nagy Klára (DE)*
- *Adatbázis bemutatás II. – Dr. Ceglédi Tímea (DE)*
- *Adatértelmezés (Discussion írás) – Prof. Dr. Engler Ágnes (DE)*
- *Témavezetői konzultáció*
- *Konferencia (hazai, nemzetközi)³*
- *Publikáció (hazai, nemzetközi, indexált)⁴*
- *Óratartás⁵*
- *Ösztöndíjasoknak kötelező: CHERD kutatások, Disszeminációs tevékenység, Tantárgy- és oktatásfejlesztés*

Kötelezően teljesítendő kutatási kreditek a 8. félévben:

- *Kutatási szeminárium – Prof. Dr. Pusztai Gabriella (DE)*
- *Kutatásmódszertan gyakorlat – Dr. Dusa Ágnes Réka (KINCS)*
- *Irodalomjegyzék bemutatás – Prof. Dr. Pusztai Gabriella (DE), Kozmáné Sike Emese (DE)*
- *Tézisfüzet és disszertáció előkészítő szeminárium – Prof. Dr. Polónyi István (WJLF)*
- *Témavezetői konzultáció*
- *Konferencia (hazai, nemzetközi)⁶*
- *Publikáció (hazai, nemzetközi, indexált)⁷*
- *Óratartás⁸*
- *Ösztöndíjasoknak kötelező: CHERD kutatások, Disszeminációs tevékenység, Tantárgy- és oktatásfejlesztés*

Kötelezően teljesítendő disszertációs kreditek minden félévben:

Disszertáció-fejezet védés: A komplex vizsgát sikeresen teljesítő doktoranduszok félévente egy új fejezetet készítenek a disszertációjukból, melyet a témavezető és egy bíráló véleményez a következő szempontok szerint: a tézisdolgozatához képest valóban új fejezetet nyújtott-e be a doktorandusz, logikusan illeszkedik-e a doktorandusz tézisdolgozatához és kutatási tervéhez az új fejezet, megfelel-e egy doktori értekezéstől elvárható szakmai színvonalnak az új fejezetben bemutatott szöveg, mik az új fejezet értékei, milyen pontosítani, javítani és kiegészíteni valók szükségesek az új fejezettel kapcsolatos további munka során.

2024. tavaszi szemeszterben meghirdetett további tanegységek

Doktorjelölti program:

- *Kutatási szeminárium doktorjelölteknek és abszolvált doktoranduszoknak (Kutszem+) – Prof. Dr. Kozma Tamás (DE)*
- *Bármelyik kurzus a doktori program kínálatából*

Felvételi felkészítő program:

- *Kutatási szeminárium felvételizők számára (Kutszem 0) – Prof. Dr. Polónyi István (WJLF)*
- *„Székelyföldi oktatáskutatás” képzési és kutatási modul – Prof. Dr. Tódor Erika (EMTE), Dr. Tódor Imre (EMTE)*

Kutatótanári felkészítő program egyéni egyeztetés szerint

³Minden félévben kötelező minimum egy hazai vagy egy nemzetközi konferenciaszereplést vállalni.

⁴Minden félévben kötelező minimum egy hazai vagy egy nemzetközi publikációt bemutatni.

⁵Csak ösztöndíjas hallgatóknak!

⁶Minden félévben kötelező minimum egy hazai vagy egy nemzetközi konferenciaszereplést vállalni.

⁷Minden félévben kötelező minimum egy hazai vagy egy nemzetközi publikációt bemutatni.

⁸Csak ösztöndíjas hallgatóknak!

Courses in 2024 spring semester for Doctoral Students

FOR THE 1ST-2ND YEAR STUDENTS:

Main subjects (2-2 credits) + essay (3 credits)

Completion of the main subjects and writing of the related essay are compulsory for the completion of the semester. Requirements: active participation in all lectures and submission of a chapter prepared in the framework of a high quality literature review related to one lecture.

- **Research in the subsystems of education** – K. Bacskai, PhD, UD – T. Ceglédi, PhD, UD – I. Dabney-Fekete, PhD, UD
- **Research on instructional methodologies** – V. Markos, PhD, UD – F. Szabó, PhD, UD – A. Buda, PhD, UD

Research exercises

Their admission is mandatory. Methods of participation: active participation in scientific discussions (14 contact hours), presentation of the final parts of the dissertation.

- **Research Seminar** – G. Erdei PhD, UD
- **Comparative Education** – Prof. G. Pusztai, PhD, UD – A. Hrabéczy, UD – J. Farkas, PhD, UD
- **Research Methodology** – V. Markos, PhD, KINCS – Á. Dusa, PhD, KINCS
- **Methodology of Educational Research** – V. Bocsi PhD, UD
- **Thesis preparation seminar (for 2nd year students)** – Prof. G. Pusztai, PhD, UD – A. Hrabéczy, UD
- **Supervisor Consultation** - the doctoral student makes an appointment with the supervisor (minimum 14 hours in total). It is the task of the doctoral students to prepare a short, point-by-point reminder of at least 5 supervisor consultations per semester, which must be uploaded to the e-learning interface provided by the program secretary in advance, signed by the supervisor, by the end of each semester. The supervisor's consultation can only be signed by the supervisor.

Skill development courses

1st-2nd year: During the four semesters, three research group works and one research and science organization skills development course must be completed, with at least one subject per semester (3 credits).

Research group works

- **Conference Tandem** – G. Erdei PhD, UD
- **International Teaching and Learning Experience (mandatory)** – I. Dabney-Fekete, PhD, UD – Zs. Demeter-Karászi, UD
- **Prison education (optional)** – M. Takács-Miklósi, PhD, UD
- **Family life in international comparison (optional)** – Prof. Á. Engler, PhD, UD

Science organization skills development courses

- **Publication⁹**
- **Conference**
- **Research and scientific management skill development (mandatory)** – E. Tóth, PhD, UD
- **Scientific communication: Methods for dissemination of science (mandatory)** – Zs. Kocsis, PhD, UD
- **Hungarian history and culture (mandatory)** – Prof. G. Pusztai, PhD, UD – I. Dabney-Fekete, PhD, UD
- **Let's Discuss! (optional)** – M. Benke, PhD, CHERD

⁹ By the time they obtain their doctoral degree, doctoral students must collect at least five publications published in Hungarian and/or international journals and/or peer-reviewed volumes. The list of journals accepted by the scientific committees of the Hungarian Academy of Sciences in 2013 and published on the website of the Hungarian Academy of Sciences is the guide, but of the five publications, either (1) one is listed in Scopus, Q1-Q2 journal, or (2) two are listed in Scopus, Q3 -Q4 journal, or (3) four pieces must be published in the Central European Journal of Educational Research (CEJER) or the Hungarian Educational Research Journal (HERJ) or in other foreign language journals. Additional publications can be placed in any of the journals listed by the Pedagogical Science Committee of the Hungarian Academy of Sciences or they can be peer-reviewed book chapters or studies.

Courses in 2024 spring semester for Doctoral Students in International Program

3rd year

FOR THE 3RD-YEAR STUDENTS

For them, the 5th-8th semester will be the research – thesis phase

Mandatory courses

- **Research Methodology** – K. Kovács-Nagy, PhD, UD – V. Markos PhD, KINCS – Á. Dusa, PhD, KINCS
- **Research seminar** – G. Erdei PhD, UD
- **Thesis review for language and style** – F. Szabó, PhD, UD – I. Dabney-Fekete, PhD, UD – J. Farkas, PhD, UD
- **Database presentation** – K. Kovács-Nagy, PhD, UD – V. Markos PhD, KINCS – Á. Dusa, PhD, KINCS
- **Publication**¹⁰
- **Conference**
- **Supervisor Consultation** - the doctoral student makes an appointment with the supervisor (minimum 14 hours in total). It is the task of the doctoral students to prepare a short, point-by-point reminder of at least 5 supervisor consultations per semester, which must be uploaded to the e-learning interface provided by the program secretary in advance, signed by the supervisor, by the end of each semester. The supervisor's consultation can only be signed by the supervisor.
- **Thesis chapter defense** - Doctoral students who successfully complete the complex exam prepare a new chapter of their dissertation every semester, which is evaluated by the supervisor and a reviewer according to the following aspects: did the doctoral student really submit a new chapter compared to the thesis, does it fit logically with the doctoral student's thesis and research plan new chapter, does the text presented in the new chapter meet the professional standards expected of a doctoral thesis, what are the values of the new chapter, what clarifications, corrections and additions are necessary during the further work on the new chapter.

¹⁰ By the time they obtain their doctoral degree, doctoral students must collect at least five publications published in Hungarian and/or international journals and/or peer-reviewed volumes. The list of journals accepted by the scientific committees of the Hungarian Academy of Sciences in 2013 and published on the website of the Hungarian Academy of Sciences is the guide, but of the five publications, either (1) one is listed in Scopus, Q1-Q2 journal, or (2) two are listed in Scopus, Q3 -Q4 journal, or (3) four pieces must be published in the Central European Journal of Educational Research (CEJER) or the Hungarian Educational Research Journal (HERJ) or in other foreign language journals. Additional publications can be placed in any of the journals listed by the Pedagogical Science Committee of the Hungarian Academy of Sciences or they can be peer-reviewed book chapters or studies.

Tematikák

✪✪

I-II. évfolyam számára

Főkéllégiumok

Az oktatás és nevelés alrendszereinek kutatásai

Oktató: Dr. Márkus Edina

Az előadás címe: Az andragógia elméleti irányjai

A kurzus célja az andragógia fogalom-, intézmény- és tevékenységrendszere, jogi szabályozása, finanszírozása és az európai oktatáspolitikai trendek megértéséhez szükséges az andragógiához köthető legfontosabb hazai és nemzetközi irányzatok, elméletek megismertetése. Az aktuális irányzatok mellett a jelentősebb korábbi elméletek áttekintése (Maróti korszakolása alapján az ipari társadalmat megelőző kor irányzatai: a felvilágosodás liberális és emancipációs célú felnőttoktatása és a romantikus népművelés; az ipari társadalom szükségleteihez igazodó irányzatok: a perszonalisztikus, a piaciorientált, a társadalmi reformokat célzó, az egzisztencialista, a humanista pszichológiai, a progresszív és radikális irányt és az ipari társadalmat felváltó információs társadalom irányzatai a kommunikatív és konstruktivista irány) a köztük lévő összefüggések feltárása. A tanulásméletek, kifejezetten a felnőttek tanulásával kapcsolatos elméletek többek között, a transzformatív tanulás, a tapasztalati tanulás, az önirányított tanulás (Mezirow, Kolb, Knowles, Merriam, Brookfield) és az ezekhez kapcsolódó értelmezések áttekintése.

A kurzus teljesítése: 40.000 karakter terjedelmű dolgozat, ami a doktori értekezés egyik elméleti fejezetének alapját képezi.

Ajánlott irodalom:

- Brockett, R.G., & Hiemstra, R. (1991). Self-direction in adult learning: Perspectives on theory, research, and practice. London, England and New York, NY: Routledge
- Brookfield, S.D. (1993). Self-directed learning, political clarity, and the critical practice of adult education. *Adult Education Quarterly*, 43(4), 227-242.
- Elias, J. L. & Merriam, S. B. (2004). *Philosophical Foundations of Adult Education*. Malabar, Florida, Krieger Publishing Company
- Feketéné Szakos, É. (2014). *Innovatív irányok az ezredforduló utáni andragógiában*. Budapest, Eötvös József Könyvkiadó
- Field, J. (2005). *Social capital and lifelong learning*. Bristol: Policy Pres
- Finger, M & Asún, H. M. (2001). *Adult Education at the Crossroads: Learning our way out*. Zed Books
- Jarvis, P. (2006): *Towards a comprehensive theory of human Learning: Theory and praxis*. London – New York, Routledge/Falmer Press
- Jarvis, P. (2014). From adult education to lifelong learning and beyond. *Comparative Education*, 50(1), 45–57.
- Kolb, D. A. (1984). *Experiential learning: Experience as a source of learning and development*. Prentice-Hall Inc. Kolb, D. A. (2005). *The Kolb learning style inventory—version 3.1: Self-scoring and interpretation booklet*. Boston, MA: Hay Group Transforming Learning
- Maróti, A. (2010). *Nemzetközi összehasonlító felnőttoktatás*. Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó
- Merriam, S. B., Caffarella, R. S. & Baumgartner, L. M. (2007). *Learning in Adulthood. A Comprehensive Guide*. San Francisco, John Wiley & Sons, Inc. Jossey Bass
- Mezirow, J.D. (1991) *Transformative Dimension of Adult Learning*, San Francisco: Jossey-Bass
- Nuissl, E. (1999): A felnőttképzés elmélete és gyakorlata. *Educatio*, 8 (1), 73–78.
- Reischmann, J. (2004). *Andragogy. History, Meaning, Context, Function*. <http://www.andragogy.net>. Version Sept. 9, 2004. Letöltés ideje: 2024.02.02. 12.30 h
- Sava, S & Novotný, P. (2016). *Researches in Adult Learning and Education: The European Dimension*. Firenze, Firenze University Press
- Zrinszky, L. (2005). *A felnőttképzés tudománya*. Budapest, Okker

Oktató: Dr. Bacskai Katinka

Az előadás címe: A közoktatás kihívásainak kutatása

A kurzus célja: A közoktatásnak számos kihívással kell megküzdenie, ezek között vannak állandó és változó kihívások. Tulajdonképpen az oktatáskutatás gyújtópontjában ezek a kihívások állnak, ez motiválja, ösztönzi, sürgeti a kutatásokat, amelyek segítenek (segíthetnek) eszközöket nyújtani a megküzdési stratégia kialakításához. A kurzus folyamán két erőpróba kutatástörténetét szeretném bemutatni. Az egyik egy állandó probléma, a hátrányos helyzetű diákok oktatása, a másik egy eredetét tekintve nem, de volumenét tekintve újabb keletű problémacsoport, a nem neurotipikus fejlődésű tanulók oktatása.

A hátrányos helyzet és az abból való kitörés (reziliencia) kutatásának a debreceni Neveléstudományi Doktori Programban minden más alkotóműhelynél nagyobb hagyománya van. Kozma, Pusztai, Ceglédi és alkotótársainak munkáiban az általános iskolától a felsőoktatásig sok példát látunk arra, hogy milyen elméleti alapon és milyen módszerekkel érdemes ehhez a problémakörhöz viszonyulni. Megfigyelhetjük azt is, hogy a kiindulópont hogyan befolyásolja a kihívásra adott választ. A kérdéskört egy nemzetközi nagymintás vizsgálat adatainak elemzésén keresztül is vizsgáljuk.

A tanulási nehézségekkel küzdő diákok minden oktatási rendszerben egyre nagyobb arányban vannak jelen a közoktatásban. Ehhez törvényi háttérrel szinte valamennyi országban megalkották már, ugyanakkor nem mindegy, hogy mennyire vált már belsővé ez a nézetrendszer, vagy csak a törvények szintjén létezik. A tanároknak lényegesen heterogénebb tanulói összetétellel kell dolgozniuk, mint két évtizeddel korábban. Ez olyan kihívások elé állítja őket, amelyekre a tanárképzésük során még nem kaptak felkészítést az idősebb tanárok, de a rövidebb távú tanártovábbképzések sem biztos, hogy felkészítették őket. A kurzus folyamán szintén megvizsgáljuk a témával kapcsolatos kutatások jellemzőit és megvilágítjuk a kutatás nehézségeit is.

A kurzus teljesítése: 40.000 karakter terjedelmű dolgozat, ami a doktori értekezés egyik elméleti fejezetének alapját képezi.

Ajánlott irodalom:

- Bacskai K. (2015) Iskolák a társadalom peremén. Alacsony státuszú diákokat tanító eredményes tanárok. Belvedere.
- Ceglédi T. (2018) Ugródeszkán. Reziliencia és társadalmi egyenlőtlenségek a felsőoktatásban. Belvedere
- Hornby G. (2015): Inclusive special education: development of a new theory for the education of children with special educational needs and disabilities. *British Journal of Special Education* 42: 234-256.
- Kozma T. (1975). Hátrányos helyzet. Tankönyvkiadó.
- Szemerszki M. (szerk.) (2016) Hátrányos helyzet és iskolai eredményesség. Oktatáskutató és Fejlesztő Intézet.
- Pusztai Gabriella (2009): A társadalmi tőke és az iskola. Budapest: Új Mandátum

Oktató: Dr. habil. Rácz Andrea

Az előadás címe: A gyermekvédelmi beavatkozások értékhatára és -válsága

A kurzus célja, hogy képet kapjunk a gyermekjóléti- és védelmi rendszer vonatkozásában arról, hogy a gyermekvédelemben dolgozók (gyermekjóléti szolgálat és a szakellátás intézményeinek munkatársai és nevelőcsaládok) hogyan vélekednek a gondozott gyermekekről és szüleikről, milyen a családképük. A családokkal való együttműködések, a róluk kialakított vélemények milyen szakmai mentalitásokat mutatnak, milyen a segítői tevékenység minősége, a professzionalizáció szintje. Másrészt bemutatja azt is több egymásra épülő kutatás eredményei alapján, hogy maguk a gyermekek, fiatalok és vérszerinti szülei hogyan látják a gyermekek jól-létére, védelmére és nevelésére irányuló gyermekvédelmi beavatkozásokat, a rendszer működési mechanizmusait, azt, hogy a szakemberek hogyan vesznek részt a segítői folyamatban, a rendszer hogyan segíti a szülői szerepek megerősítését, hogyan támogatja a gyermekek és fiatalok jól-létét.

A kurzus elsőként a hazai és nemzetközi elméleti megközelítésekre, kutatási eredményekre építve azt tárgyalja, hogy a gyermekvédelmi döntések és beavatkozások hogyan konstruálódnak, mennyiben beszélhetünk a szakmai mentalitások felfejtése és a családképek mintázatainak felrajzolása után integratív vagy éppen dezintegratív beavatkozásokról, foucault-i értelemben produktív vagy represszív hatalomgyakorlásról. Ezt követően Magyarországon folytatott, szülői kompetenciákat és gyermeki rezilienciát fejlesztő modellprogramok segítségével a fejlődési irányokat járjuk körbe jó gyakorlatok, innovatív szakmai megoldások megismerése által.

A kurzus teljesítése: 40.000 karakter terjedelmű dolgozat, ami a doktori értekezés egyik elméleti fejezetének alapját képezi.

Irodalom

- Backe-Hansen, E. (2019) Formal and Everyday Participation in Foster Families: A Challenge?
- In: *Human Rights in Child Protection. Implications for Professional Practice and Policy.* (Falch-Eriksen, A. – Backe-Hansen, E. eds.) Cham: Palgrave Macmillan. 227–244.
- Better Care Network – The Global Social Service Workforce Alliance (2015) *Working Paper. The role of social service workforce development in care reform.* Washington, DC: IntraHealth International. http://www.socialserviceworkforce.org/system/files/resource/files/The%20Role%20of%20Social%20Service%20Workforce%20Strengthening%20in%20Care%20Reforms_0.pdf
- Bromfield, L. – Sutherland, K. – Parker, R. (2012) *Families with multiple and complex needs. Best interests case practice model. Specialist practice resource.* Melbourne: Victorian Government Department of Human Services. <https://www.cpmanual.vic.gov.au/sites/default/files/Families%20with%20multiple%20%26%20complex%20needs%20specialist%20resource%203016%20.pdf>
- Gibson, M. (2019) The shame and shaming of parents in the child protection process: findings from a case study of an English child protection service. *Families, Relationships and Societies*, 2: 1–17. https://www.researchgate.net/publication/333513821_The_shame_and_shaming_of_parents_in_the_child_protection_process_findings_from_a_case_study_of_an_English_child_protection_service
- Husz I. – Kopasz M. – Rácz A. (2020) A szegénységben élő gyermekes családok társadalmi mobilitásának esélyei a családsegítő szakemberek szemszögéből. *Esély*, 4. 32–53. http://www.esely.org/kiadvanyok/2020_4/esely_2020-4_egyben.pdf
- Rácz A. (2017a): Közösségi megközelítések gyermekvédelmi gyakorlatban való érvényesítése – nemzetközi trendek. *Metszetek*, 3: 70–86. http://metszetek.unideb.hu/files/metszetek_201703_05.pdf
- Rácz A. – Sik D. (2020): Gyermekes családok és a velük dolgozó szociális szakemberek percepciója a családok jól-létét, társadalmi mobilitását előmozdító szolgáltatásokról. *Metszetek*, 2: 3–28. http://metszetek.unideb.hu/files/metszetek_202002.pdf
- Rácz A. – Sik D. (2021a) A késő modern gyermekvédelmi rendszer repedései és fogódzói – egy esettanulmány tanulságai. *Esély*, 3: 37–58. http://www.esely.org/kiadvanyok/2021_3/2021-3-esel-%20teljes-szam.pdf
- Rubeus Egyesület (2020) *A szülőség támogatásának új útjai a gyermekvédelemben.* (szerk. Rácz Andrea). Budapest: Rubeus Egyesület. http://rubeus.hu/wp-content/uploads/2020/10/Rubeus_CSALADTAMOGATAS_UJ_UTJAI_2020_FINAL_KONYV_2020_1008.pdf
- Szöllősi G. (2016) A társadalmi problémák szociológiai elmélete – a konstrukcionista nézőpont. *Metszetek*, 1: 64–78.

Szaktudományi kutatások

Oktató: *Revákné Dr. habil. Markóczi Ibolya*

Az előadás címe: Új kutatási eredmények a természettudományos nevelés terén

A kurzus célja: A főkéllégium témáját a természettudományos nevelés legújabb hazai és nemzetközi kutatási eredményeire alapozzuk. Az egyik nagy transzdiszciplína, amely az oktatás egész spektrumát átfogja, a STEM (Science, Technology, Engineering and Mathematics), aminek oktatáspolitikai, pedagógiai és tantárgypedagógiai jelentőségére is kitérünk, részletezve az oktatás különböző szintjein történő alkalmazási lehetőségeit.

Egy másik terület, a kutatás-alapú tanulás (IBL), amelynek szaktudományi jelentőségén túl pedagógiai, pszichológiai értelmezése és következményrendszere is van. Ennek a komplex hatásrendszernek az értelmezése a nemzetközi kutatások kereszttetszetében történik.

Bemutatásra kerülnek még szemelvények, amelyek átfogó képet adnak a természettudományos nevelés kutatásának elmúlt tíz évéből. Különös tekintettel a digitális technika és technológia természettudományos nevelésben betöltött szerepére.

A kurzus teljesítése: 40.000 karakter terjedelmű dolgozat, ami a doktori értekezés egyik elméleti fejezetének alapját képezi.

Ajánlott irodalom:

- Bujdosó, Gy., Ovidiu, C., N., & Szimkovics, T. (2017). Developing cognitive processes for improving inventive thinking in system development using a collaborative virtual reality system. In: Baranyi, Péter; (Eds.). *Proc. of 8th CogInfoCom, Piscataway* (NJ), USA IEEE, 2017, IEEEExplore pp. 79-84.
- Hallinen, J., & Rogers, K. (2015). Stem education curriculum. In K. J. Sparks (Eds.), *Encyclopaedia Britannica book of the year 2015*. Encyclopaedia Britannica, Chicago. Retrieved from January 3, 2024. <https://www.britannica.com/topic/STEM-education>
- Korom, E., Nagy, Lné., B. Németh, M., Radnóti, K., Makádi, M., Revákné-Markóczi, I., Adorjáné Farkas, M., Tóth Z., Csikos, Cs., & Wagner, É. (2012). Részletes tartalmi keretek a természettudomány diagnosztikus értékeléséhez (Detailed framework for diagnostic assessment of science). In: Csapó, B., Szabó, G. (Eds.): *Tartalmi keretek a természettudomány diagnosztikus értékeléséhez (Framework for diagnostic assessment of science)*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 179-309.
- Korom, E., Veres, G. (ed.) (2021): *Komplex természettudomány (Integrated science teaching)*. Mozaik Kiadó, Szeged.
- Larkin, K., & Lowrie, T. (2023). Teaching approaches for STEM integration in pre- and primary school: A systematic qualitative literature review. *International Journal of Science and Mathematics Education*, 21, 11-39. <https://doi.org/10.1007/s10763-023-10362-1>
- Ng, A., Kewalramani, S., & Kidman, G. (2022). Integrating and navigating STEAM (inSTEAM) in early childhood education: An integrative review and inSTEAM conceptual framework. *Eurasia Journal of Mathematics, Science and Technology Education*, 18(7), [em2133]. <https://doi.org/10.29333/ejmste/12174>
- NGSS Lead States. (2013). *Next generation science standards: For states, by states*. Washington, DC: The National Academies Press. <https://www.nextgenscience.org/search-standards>
- Revákné, M.I., & Nyakóné Juhász, K. (2011). *A természettudományok tanításának elméleti alapjai*. Debreceni Egyetem Tudományegyetemi Karok, Debrecen.

Oktató: Prof. Dr. Váradi Judit

Az előadás címe: A művészeti nevelés formái és hatásai

A kurzus célja: A kurzus során körbejárjuk a kötelező tanórán kívüli iskolai és iskolán kívüli programok széleskörű és változatos lehetőségét a hazai és nemzetközi szakirodalom alapján. A kurrikulum melletti formák meghatározására nincs egységes terminus, így az extrakurrikulum változatos arcát mutatja az egyes értelmezések tükrében.

Magyarországon a zeneoktatás különböző szervezeti keretek között zajlik. Ezek iskolai – tanórai és tanórán kívüli – valamint iskolán kívüli szintereken valósulnak meg. A kurrikulum kötelező eleme az ének-zene óra, amely alap zenei ismereteket közvetít a tanulók felé, ugyanakkor önmagában nem képes a zenei tanuláshoz szükséges ismeretek, aspirációk elsajátítását biztosítani. Alkalmas lehet a zenei tehetség felfedezésére, de kibontakoztatásában már nem tud érdemben szerepet vállalni.

A művészeti oktatás szerepét az oktatás minden szintjén vizsgálva kutatók a világ minden pontján arra az eredményre jutottak, hogy minden életkorban jelentős szerepet tölt be a művészet értő befogadása vagy a tevékenységben való minőségi részvétel, amelyért a kurrikulum mellett az extrakurrikuláris szegmens is felelős. Különböző statisztikai adatokkal támasztják alá a művészet legfontosabb szerepét, azt az utat, hogyan segít az egyén emberré válásában.

A kurzus teljesítése: 40.000 karakter terjedelmű dolgozat, ami a doktori értekezés egyik elméleti fejezetének alapját képezi.

Ajánlott irodalom:

- BROH, B. A. (2002). Linking extracurricular programming to academic achievement: Who benefits and why? *Sociology of Education*. 75(1), 69–95. DOI:10.2307/3090254
- EADY, I. & WILSON, J. D. (2004). The influence of music on core learning. *Education*, 125, 243–249.
- FUJITA, K. (2006). The Effects of Extracurricular Activities on the Academic Performance of Junior High Students Undergraduate. *Research Journal for the Human Science*, 5.
- MARSH, H. W. & KLEITMAN, S. (2002). Extracurricular School Activities: The Good, the Bad, and the Nonlinear. *Harvard Educational Review*, 72(4), 464–515.
- PITTS, S. (2008). Extra-curricular music in UK schools: Investigating the aims, experiences, and impact of adolescent musical participation. *International Journal of Education & the Arts*, 9(10).
- TURMEZEYNÉ HELLER E. (2019). A zenei tehetség felfedezése és fejlesztése In: SZABÓ Zs. (Ed.) *A tehetség kézikönyve*. Magyar Tehetségsegítő Szervezetek Szövetsége. Budapest.
- UZSALYNÉ PÉCSI R. (2008). *Az érzelmi intelligencia fejlesztése zenével. Egy zenei nevelési koncepció bemutatása*. PhD dissertation. University of Jyväskylä.
- VÁRADI J. (2023). *A zenei nevelés helyzete és szerepe a 21. században*. Balassi Kiadó.
- WHEELY, E. E. (2011). *Students' Voices on the Extracurriculum: A Curriculum Necessity*. PhD dissertation. Queensland University, Australia. <http://hdl.handle.net/10072/365324> DOI: <https://doi.org/10.25904/1912/2975>

Oktató: Prof. Dr. Tódor Erika

Az előadás címe: Kisebbség, kétnyelvűség, nyelvi magatartás az iskolában

A kurzus célja: A kétnyelvűség holisztikus értelmezésének elméleti háttere új megközelítéseket eredményez a nyelvi magatartásra vonatkozó empirikus kutatásokban is, különös tekintettel a kisebbségi kétnyelvűség tanulászervezési elemeire. A kurzus első felében e kutatási terület releváns fogalomtárának bemutatásra kerül sor (intézményes kétnyelvűség, többségi kétnyelvűség, többnyelvűség, nyelvi repertoár, kontaktus-jelenségek, nyelvi magatartás stb.), majd ezt követően azokat a kétnyelvűség-típusokat elemezzük, Kárpát-medencei és nemzetközi kitekintésben, amelyek az államnyelv (vagy környezeti nyelv) elsajátítása során alakulnak ki.

A találkozó harmadik részében olyan empirikus kutatási adatokat ismertetek melyek az iskolai nyelvhasználati szokásokat, a kontaktus-jelenségek függvényében tárgyalja.

A kurzus teljesítése: 40.000 karakter terjedelmű dolgozat, ami a doktori értekezés egyik elméleti fejezetének alapját képezi.

Ajánlott irodalom:

- García, Ofelia; Wei, Li (2014): *Translanguaging: Language, bilingualism and education*. Palgrave Macmillan, London.
- García, Ofelia (2009): *Bilingual education in the 21st century. A global perspective*. Malden–MA–Oxford, Blackwell, Oxford.
- Cenoz, Jassone; Gorter, Durk (eds) (2024): *The Minority Language as Second Language. Challenges and Achievement*. Routledge, New York-London.
- Grosjean, François (2012): *Bilingual: Life and Reality*, Cambridge, [Harvard University Press](#).
- Navracsics Judit (2016): Living with two languages and cultures. The complexity of self-definition for bilingual individuals. *Alkalmazott nyelvtudomány* 16/2: 1–23.
- Petteri, Laihonen; Erika-Mária Tódor (2017): The changing schoolscape in a Szekler village in Romania: signs of diversity in rehungarization. *International Journal of Bilingual Education and Bilingualism*, 20/3: 362–379
- Sorbán Angella (2014): *Kisebbség és kétnyelvűség. A kétnyelvűség szociológiai aspektusai az oktatásban és a munkapiacon*. AESZ, Sepsiszentgyörgy.
- Tódor Erika-Mária (2019): *Hétköznapi kétnyelvűség. Nyelvhasználat, iskolai nyelvi tájkép és nyelvi én a romániai magyar iskolákban*. Ráció-Szépirodalmi Figyelő, Budapest, 251 p.
- Tódor Erika-Mária (2021): Language Use during Romanian Classes in Bilingual Settings. A Qualitative Approach, In: *Acta Universitatis Sapientiae, Philologica*, 13/ 2, 1–20.

Speciálkollégiumok

Angol összehasonlító pedagógia (I. évf.)

Oktató: *Dr. Inántsý-Pap Ágnes*

A kurzus célja: A neveléstudomány angol nyelvű tudományos szókincsével való megismerkedés, illetve ezen szakkifejezések alkalmazása egy angol nyelvű tudományos igényű szakmai előadás megtartása során.

A kurzus teljesítése: A saját kutatási eredmények angol nyelvű bemutatása egy tudományos igényű előadás keretében, amit a kurzusvezetője és a kurzustársak elemeznek és értékelnek.

„VERGLEICHENDE PÄDAGOGIK: DEUTSCH” SPEZIALKOLLEG FÜR PROMOTIONSTUDENT/INNEN

Oktató: Prof. Dr. László Brezsnyánszky, Dr. Magdolna Rébay

Ziele des Seminars

Das Ziel des Seminars ist anhand der Fachliteratur die deutsche erziehungswissenschaftliche Fachsprache kennenzulernen und diese in Wort und Schrift zu benützen. Zum theoretischen Teil der Dissertation wird deutschsprachige Fachliteratur – v. a. Artikel – gesammelt, bearbeitet und interpretiert. Die Texte werden gemeinsam unter Mitwirkung der Doktorvater bzw. Doktormutter ausgewählt.

Erwartungen

Interpretative Zusammenfassung von drei deutschsprachigen wissenschaftlichen Beiträgen (Artikel oder Buchkapitel) in ungarischer Sprache (insgesamt in etwa 30.000 Zeichen) um die internationale theoretische Einbettung des Promotionsthemas vorzubereiten.

Zeitpunkt des Seminars

Drei Sitzungen im Hauptgebäude der Universität in den folgenden Zeitpunkten: **27. März 10:00–11:40 (Mittwoch); 17. April 12:00-13:40 (Mittwoch); 15. Mai 15:00-16:40 (Mittwoch)**. Jedes Mal besprechen wir eine interpretative Zusammenfassung des Inhalts eines neuen Beitrags. Bitte senden Sie Ihre Texte mindestens eine Woche vor dem Kurs an rebay.magdolna@arts.unideb.hu. Bitte sprechen Sie mit den Seminarleitern, bevor Sie die ausgewählten Artikel oder Buchkapitel bearbeiten. Bitte senden Sie Ihre Vorschläge (konkrete Texte) mindestens 3 Wochen vor jeder Veranstaltung. Am Ende des Semesters werden Sie gebeten, eine überarbeitete Fassung der drei Texte als Seminararbeit einzureichen. Literaturhinweise mit Seitenangabe ist obligatorisch.

Kutatási gyakorlatok

Kutatási szeminárium (I-II. évfolyam)

Oktató: Prof. Dr. Pusztai Gabriella

A kutatási szeminárium célja kettős. Egyrészt a doktorandusz által végzett (empirikus, dokumentatív, levéltári stb.) kutatás eredményeit elemző, publikálásra előkészületben lévő tanulmány szöveg és az ennek alapján készült összefoglaló előadás elsődleges prezentálására teremt alkalmat. Másrészt a szeminárium a tudományos viták koreográfiája szerint épül fel, melynek része az opponensek véleményének ismertetése, a vita valamint a vita során felmerült kérdésekre való válaszadás. A szemináriumon bemutatott kutatási probléma és részeredmény exponálása után a szeminárium valamennyi résztvevője hozzászól és véleményt nyilvánít. A szeminárium nemcsak magának a problémának az elemzése, hanem a róla folyó vita, az abba való bekapcsolódás, a közös gondolati és verbális építkezés élménye és tovább inspiráló hatása. Összességében a szeminárium célja olyan készségek és technikák formálása, amelyekkel a hallgató képes saját kutatói véleményét képviselni és saját álláspontját megvédeni, mások álláspontját megérteni és a kutatótársak javaslatait hasznosítani. A szeminárium alapvető hozzájárulás ahhoz is, hogy a hallgató fölkészülhessen a majdani tézisvédésre, illetve disszertációja nyilvános vitájára.

Oktatáskutatás módszertana II. (I. évfolyam)

Oktató: Dr. habil. Kovács-Nagy Klára, Dr. Ceglédi Tímea

A kurzus célja, hogy betekintést nyújtson a doktoranduszok számára az oktatás- ill. a társadalomtudományi kutatómunka sajátosságaiba, megismertesse a legfontosabb oktatás-statisztikai forrásokat, a survey és az interjú lépéseit, folyamatát, módszereit, etikai kérdéseit, s az eredmények közzétételének kritériumait.

A legfontosabb témák:

1. A kutatás-módszertan alapkérdései
2. Survey: kérdőív szerkesztés, kérdőív felvétel és feldolgozás
3. Interjú: a kutatási kérdéstől az interjúvázlattig, kvalitatív kutatómódszertani paradigmák
4. Pedagógiai kísérlet
5. Alapsokaság és minta
6. Kutatásetika

A kurzuson végzett tevékenység követelménye, értékelése:

1. A saját témához kapcsolódó, külföldi és hazai szakirodalomban alkalmazott **mérőeszközök átfogó áttekintése** (pl. kérdőív vagy annak részlete, interjúvázlal dimenziói vagy interjú adatfelvétel részlete). Ezek megtalálhatók a szakmai publikációkban vagy hivatalos kutatási honlapokon.
2. Ezekből válogatva egy olyan **mérőeszköz gyűjtemény** készítése (min. 3 másik kutatást alapul véve), amely kapcsolódik a saját kutatáshoz, és amely mintaként vagy adaptáció alapjaként használható a disszertáció mérőeszközének elkészítéséhez.
3. A szeminárium alatt **kiselőadás tartása** a saját kutatási kérdések, a kutatási módszerek, valamint azon belül a saját kérdőív és/vagy interjúvázlal elkészítésének lépéseiről.
4. A szemináriumi munka végén a hallgatók **házi dolgozatként** leadják:
 - 1) A mérőeszköz gyűjteményüket (word formában összemásolva, akár publikációból képként lementett és beillesztett itemek is jók). Igény esetén szisztematikus szakirodalom elemző tanulmány is írható a gyűjtési folyamatról és annak eredményéről
 - 2) Továbbá beküldik a frissített végleges kutatási tervüket, **amelynek része a saját mérőeszköz** (kérdőíves adatfelvétel komplett kérdőíve vagy interjú kutatás komplett interjú vázlata)

- Fontos, hogy a kutatási tervben legyen megadva, hogy **kik az alanyok** (pl. milyen korosztályú, szakértelmű, érintettségű célcsoportnak szólnak a mérőeszköz kérdései).
- A kutatás konkrét lépéseinek megtervezése (pl. hatásmérés esetén milyen időpontokban kiket és hogyan fog megkérdezni)
- A mérőeszköz **elején** szerepeljen az alanyok tájékoztatása a kutatás céljáról, az eredmények felhasználásáról, a célcsoportról (kiknek szól), a kutató elérhetőségéről, arról, hogy a válaszadás önkéntes és bármikor megszakítható, valamint az anonimitásról. Legyen beleegyező nyilatkozatra kérdés.
- Továbbá fontos, hogy a disszertációban megfogalmazott **kutatási kérdésekre adjanak választ** a mérőeszközben feltett kérdések! A beadott mérőeszközben jelölni szükséges, hogy melyik kutatási kérdésre fog választ adni az adott kérdés vagy kérdésblokk. Lehet megjegyzés buborékkal jelölni vagy akár táblázatos formát is alkalmazni az alábbi, korábbi kutatómódszertani kurzuson kért, konceptualizáláson és operacionalizáláson alapuló oszlopokkal: 1) kutatási kérdés; 2) hipotézis (interjú kutatásnál nem szükséges); 3) fogalmak, dimenziók; 4) alanyoknak felteendő kérdés a mérőeszközben (indikátorok)

A házi dolgozat (mérőeszköz gyűjtemény + mérőeszközzel bővített kutatási terv) leadásának határideje: 2024. június 5. (kvalitatív dolgozatok: t.cegledi@gmail.com; kvantitatív dolgozatok: kovacs.klarika87@gmail.com)

Módszertani szakirodalom elérhetősége:
<https://drive.google.com/drive/folders/19UjY5VLDjfrMmnj7-hXe1-kXMDS4Zc>

Kötelező irodalom:

BABBIE, Earl: A társadalomtudományi kutatás gyakorlata. Balassi Kiadó, Budapest, 2000.

Ajánlott irodalom

- Csikos Csaba (2020). A neveléstudomány kutatómódszertanának alapjai. ELTE Eötvös Kiadó. Budapest
- Johnson, R. B., & Christensen, L. (2019). Educational research: Quantitative, qualitative, and mixed approaches. Sage publications.
- Creswell, John W. (2012). Educational research. Pearson. Dusa Ágnes Réka (szerk.): Pedagógusok kutatási közreműködésre való felkészítése Módszertani tankönyv. Debrecen.
- Falus Iván & Ollé János: Statisztikai módszerek pedagógusok számára
- A CHERD-Hungary korábbi kutatásainak elemzései: <https://cherd.unideb.hu/>
- Charmaz, K. (2006). Constructing grounded theory. Sage Publications.
- Corbin, J., & Strauss, A. (2008). Basics of Qualitative Research (3rd ed.): Techniques and Procedures for Developing Grounded Theory. SAGE Publications, Inc. <https://doi.org/10.4135/9781452230153>
- ERANUS ELIZA, LÁNG SAROLTA, MÁTH ANDRÁS ÉS RÁCZ ATTILA (2006): A kérdőíves adatfelvétel újabb módszerei: telefonos, számítógéppel támogatott és internetes adatgyűjtés
- ERIKSON, Robert – John H. GOLDTHORPE: A kutatás elméleti alapja, adatai és stratégiája http://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop425/0010_2A_19_Tarsadalmi_retegzes_olvasokonyv_szerk_Gecser_Otto/ch03s06.html
- FALUS IVÁN (2004): Bevezetés a pedagógiai kutatás módszereibe Műszaki K.
- Glaser, B. G., & Strauss, A. L. (2017). The Discovery of Grounded Theory: Strategies for Qualitative Research. Routledge. <https://doi.org/10.4324/9780203793206>
- HELTAI, E. –TARJÁNYI, J. (1999) A szociológiai interjú készítése. Adatfelvétel és módszertan. Tárki, Budapest. <http://www.tarki.hu/adatbank-h/kutjel/html/a509.html>
- HÉRA GÁBOR – LIGETI GYÖRGY (2005): Módszertan. Bevezetés a társadalmi jelenségek kutatásába. Osiris, Budapest
- http://mta.hu/data/cikk/11/97/91/cikk_119791/etikai_kodex_net.pdf
- <http://tettconsult.eu/books/TelkutHTML/szovgyujtpdf/12-Lizi.pdf>
- http://web.unideb.hu/~tkis/szemle_2004_3_kontra.pdf
- http://www.ksh.hu/statszemle_archive/2010/2010_07-08/2010_07-08_723.pdf
- KÉRDŐÍVES ADATFELVÉTEL szserv.socio.u-szeged.hu/HEFOP/Adatfelvétel/Adatfelvétel.doc
- KONTRA József (2010) A pedagógiai kutatások módszertana <http://mek.oszk.hu/12600/12648/12648.pdf>
- KONTRA Miklós (2004) A társadalomtudományi kutatások néhány etikai vonatkozásai
- Maeda, Y., Caskurlu, S., Kenney, R. H., Kozan, K., & Richardson, J. C. (2022). Moving qualitative synthesis research forward in education: A methodological systematic review. Educational Research Review, 35, 100424. <https://doi.org/10.1016/j.edurev.2021.100424>
- MASON, J. (2005) Kvalitatív kutatás. József Műhely Kiadó, Budapest
- Mitev A. Z. (2012). Grounded theory, a kvalitatív kutatás klasszikus mérföldköve (Grounded theory, the classic milestone of qualitative research). Vezetéstudomány - Budapest Management Review, 43(1), Art. 1. <https://doi.org/10.14267/VEZTUD.2012.01.02>
- PINTÉR Róbert – KÁTAY Bálint (2010): A hibrid adatfelvétel módszertani kihívásai
- Sebastian, K. (2019). Distinguishing Between the Strains Grounded Theory: Classical, Interpretive and Constructivist. Journal for Social Thought, 3(1), Art. 1.
- TUDOMÁNYETIKAI KÓDEX Magyar Tudományos Akadémia Budapest, 2010
- TUDOMÁNYOS ETIKA (Magyar Szociológiai Társaság) http://www.szociologia.hu/tudomanyos_etika/

Kutatásmódszertan II. (I. évf.)

Oktató: *Dr. habil. Fényes Zsuzsanna Hajnalka*

Kurzus célja: A kurzus célja a doktoranduszok felkészítése a disszertáció empirikus elemzéseire, az SPSS program segítségével. A kurzus első félévében az adatbáziskészítésről és hipotézisvizsgálásról volt szó a legegyszerűbb eljárások és SPSS utasítások segítségével, ebben a félévben pedig a többváltozós statisztikai módszerekbe nyújtunk betekintést.

Tematika

1. Látens változós modellek I.: A főkomponens és faktor elemzés elméleti háttere és gyakorlati alkalmazása.
2. Látens változós modellek II.: A klaszterelemzés elmélete és alkalmazásai.
3. Oksági modellek: A lineáris és logisztikus regresszió alapjai. (ha jut rá idő)

Számonkérés: Az órai munka és a házi feladatok megoldása alapján.

Ajánlott irodalom:

- Kolosi Tamás – Rudas Tamás: Empirikus problémamegoldás a szociológiában OMIKK, TÁRKI Budapest, 1988.
- Székelyi Mária – Barna Ildikó: Túlélőkészlet az SPSS-hez Többváltozós elemzési technikákról társadalomkutatók számára Typotex Kiadó 2002
- Moksony Ferenc: Gondolatok és adatok. Társadalomtudományi elméletek empirikus ellenőrzése Osiris Kiadó Budapest, 2018 (friss kiadás, elsősorban a regresszióhoz kell).
- Sajtos László – Mitev Ariel: SPSS kutatási és adatelemzési kézikönyv Alinea Kiadó Budapest
- Falus Iván – Ollé János: Statisztikai módszerek pedagógusok számára OKKER Kiadó 2000.

Oktatáskutatás módszertana IV. (II. évfolyam)

Oktató: *Dr. Dusa Ágnes Réka, Dr. Markos Valéria*

Kurzus célja: A kurzus egyik célja, hogy a korábbi félévekben megtanult alapvető eljárásokat begyakoroljuk az SPSS statisztikai programot használva. Először röviden átismételjük a kutatási kérdések és hipotézisek megfogalmazásának lépéseit, valamint tesztelésüket, külön hangsúlyt fektetve arra, hogy az egyes kérdéseket hogyan kell megfogalmazni a kérdőívekben, s hogyan kell olyan változókká alakítani, amelyek lehetővé teszik a kutatási kérdések és hipotézisek statisztikai tesztelését. Ezután lépésenként végigvesszük az egyes módszereket az SPSS programban, s azt is, hogy publikáció/konferencia-előadás során hogyan kell az eredményeket prezentálni. Kitérünk arra is, hogy a létrejött változókat hogyan lehet bevinni további elemzésekbe. A CHERD kutatóközpont által készített IESA adatbázison végezzük a munkát.

Hipotézisalkotás. Kérdőív szerkesztés és változótípusok, mérési szintek

Az spss első látásra: Adatbázis felépítése (variable view). Adatok bevitele (data view).

Alapvető eljárások: Eloszlás (frequency); Leválogatás (select cases); Új változó létrehozása (compute); Átkódolás (recode)

Változók közötti kapcsolatok típusai: Variancia-analízis (ANOVA); Keresztábra (crosstabs); Korreláció

A kurzus másik célja, a hallgatók empirikus kutatásának alapjául szolgáló kérdőív strukturális és formai véglegesítése. A kérdőív leképezésének elősegítése érdekében a kurzus során a kérdőív szerkesztés bevett technikáival ismerkedhet meg a hallgató, elsődlegesen az Evasys rendszer használatával.

Kérdéstípusok (nyitott és zárt kérdések típusai)

Kérdőív felépítése, kérdőív bevitele az Evasys rendszerbe, formázási lehetőségek

Lekérdezés generálása

Beérkező adatok értelmezése

Számonkérés: A kurzus során megtanult módszerek alkalmazásával szabadon választott téma alapján rövid, gyakorló jellegű empirikus publikáció készítése. Lehet használni saját adatbázist, ha van, ha nincs, akkor pedig az IESA adatbázist. A dolgozat tartalmazza a kutatási kérdést, a felállított hipotézist, hogy a hipotézist milyen változókkal tesztelte a doktorandusz, és hogy mi lett a vizsgálat eredménye. A beadandó dokumentumok listája: word fájl (szöveges elemzés), output fájl, ha valaki saját adatbázist használt, akkor az adatfájl is.

VAGY

Saját kérdőív elkészítése az Evasys rendszer segítségével.

Szükséges eszközök: A gyakorláshoz biztosított a CHERD kutatóközpont IESA adatbázisa. Hozzáférés az Evasys kérdőívkészítő rendszerhez.

Ajánlott irodalom:

- Babbie, Earl (2003): A társadalomtudományi kutatás gyakorlata. Budapest, Balassi Kiadó. Mérési szintek: 154. oldaltól; Alapfokú elemzések: 453-470. o. és 513-524. o.
- Sajtos László – Mitev Ariel (2007): SPSS Kutatási és adatelemzési kézikönyv. Alinea Kiadó, Budapest. Mérési szintek: 23-26.; Select cases: 67. o.; Compute: 71. o.; Recode: 73. o.; Egyváltozós elemzések: 91.o.; Keresztábra: 137. o.; Varianciaanalízis 163. o.; Diszkriminanciaelemzés: 329. o.
- Pallant, Julie (2016): SPSS Survival Manual. A step by step guide to data analysis using IBM SPSS. (7th ed.). Routledge.
- Moksony Ferenc (2006): Gondolatok és adatok: társadalomtudományi elméletek empirikus ellenőrzése. Budapest, Aula Kiadó

Kutatásmódszertan IV. (II. évf.)

Oktató: Dr. Bacskai Katinka

Az Országos kompetenciamérés elemzési lehetőségei

A kurzus célja: A kurzus célja a hazai és nemzetközi tanulói teljesítménymérések történetének és logikájának rövid áttekintése, valamint az OKM adatbázisok alkalmazhatóvá tétele és az elemzésre való előkészítése, az elemzés előnyeinek és korlátainak ismertetése. A kurzus során számba vesszük az OKM lehetséges felhasználási területeit. A felhasználás során az OKM olvashatóvá tétele, a különálló adatbázisok meghatározott mutatók szerinti összeillesztése, az adatok aggregálása, szűrése kerül előtérbe. Megismerkedünk továbbá az iskolai hozzáadott érték fogalmával és saját változót képezünk. Ezen túl a hallgatók számára lehetőség nyílik saját kutatási problémák vizsgálatára is. A kurzus során a már megszerzett spss tudásra építünk, elsősorban ezt gyakoroljuk, ill. egészítjük ki. Ebben a félévben kiemelt cél a szülői bevonódás vizsgálata.

Tematika

- 1.: A teljesítménymérések rövid históriája. Hazai teljesítménymérések és problémái. Az OKM adatok olvasása, a változók megismerése, adatbázisok összeillesztése.
- 2.: Az adatok csoportosítása, szűrése. Saját kutatási kérdésekre válaszok keresése.
- 3.: Többváltozós elemzések.

Számonkérés:

A teljesítéshez két fájlt kell benyújtani, melynek határideje **2024. AUG. 9.:**

1. A létrehozott adatbázishoz tartozó teljes syntaxot, amely tartalmazza aggregate, select, split parancsokat.

2.a. . Egy min. 15.000 karakter terjedelmű, táblázatokat is tartalmazó, min. három adatelemzési módszert alkalmazó empirikus leírást, amely a létrehozott adatbázis adatain alapul (szakirodalom nem feltétel). Ennek tematikáját tekintve vagy a doktorandusz disszertációjához, vagy a kutatási projekthez kell kapcsolódnia. Az első alkalom végén a témákat a második alkalom végén a módszertant is egyeztetni fogjuk.

(Az a hallgató, aki részt vesz mindhárom alkalommal a szemináriumon, az első pontot és a második pont egy részét már az órákon teljesíteni tudja.)

Szükséges eszközök: a kurzus teljesítéséhez az órákra internettel és SPSS programcsomaggal ellátott laptopot kell hozni.

Ajánlott irodalom:

- BALÁZSI ET AL. 2012. A PIRLS és a TIMSS 2011 tartalmi és technikai jellemzői Budapest, Oktatási Hivatal.
- HALÁSZ G 2009. Tényekre alapozott oktatáspolitikai és oktatásfejlesztés. In: Pusztai Gabriella és Rébay Magdolna (szerk.): *Kié az oktatáskutatás? Tanulmányok Kozma Tamás 70. születésnapjára* pp. 187–191. Csokonai Könyvkiadó, Debrecen.
- MOLNÁR GY. 2005. Az objektív mérés lehetősége: a Rasch-modell. *Iskolakultúra*. 2005/3.
- NYITRAI ET AL. 2019. Iskolai teljesítmény és szülői bevonódás. *Psychologia Hungarica* VII/2. 7–28.
- SZÉLL, K. (SZERK.) 2015. Mit mér a műszer? OFI, Budapest.
- SZÉLL K., BACSKAI K. & BORBÉLY SZ. 2016. Hozzáadott érték a közoktatásban. In: Pusztai G., Bocsi V. & Ceglédi T. (szerk.): *A felsőoktatás (hozzáadott) értéke. Közelítések az intézményi hozzájárulás empirikus megragadásához*. Nagyvárad – Budapest: Partium Könyvkiadó, Personal Problems Solution, Új Mandátum Könyvkiadó. 69–77.
- Valamint a kompetenciamérések országos jelentései

Szabadon választható kurzusok

Kutatócsoport-munka

CHERD szeminárium

Oktató: Prof. Dr. Pusztai Gabriella

A doktoranduszok és doktorjelöltek egyik legfontosabb gyakorlóléhelye a Debreceni Egyetem Felsőoktatási Kutató és Fejlesztő Központja (CHERD-Hungary), mely nemcsak a felső- hanem a közoktatás területén végez kutatásokat. A kutatások másfél évtizede vizsgálják az intézményi és tanuló/hallgatói döntéseket, nagymintás adatfelvételek és kvalitatív adatalkotó munka eredményeképpen hatalmas adatanyag áll rendelkezésre, melyhez a Központ által beszerzett országos és nemzetközi adatbázisok társulnak. A Központ tudományos kutatási és fejlesztési és innovációs pályázatokon vesz részt, a kutatói gyakorlat során a doktoranduszok nemcsak alkotó részesei a kutatásoknak, hanem hazai és nemzetközi folyóiratokban és konferenciákon való megjelenésre is felkészülünk, s az itt végzett munka képezi több disszertáció magját is.

Tanuló közösségek és innovációk (LearnInnov)

Oktatók: Prof. Dr. Kozma Tamás, Dr. Márkus Edina

A Tanuló közösségek és társadalmi innovációk (LearnInnov) eddigi kutatás eredményeit felhasználva új kutatásba (Tanulás és fenntartható innovációk) kapcsolódhatnak be a kurzus résztvevői. A fenntartható innovációk és a tanulás összefüggéseit vizsgáló kutatás épít az előzményekre, amelyekben a tanuló régiókat és közösségeket részben statisztikai, részben pedig terepkutatás segítségével kívántuk vizsgálni. A kurzus résztvevői közösen vizsgálják az innovációk fenntarthatóságának eseteit és a (felnőtt) tanulással való kapcsolatait.

A középfokú zeneművészeti oktatás helyzetének vizsgálata

Oktató: Prof. Dr. Váradi Judit

A kutatás a zeneművészeti szakgimnáziumok működésére irányul. A zenei pálya iránti elkötelezettség mellett vizsgálja a diákok továbbtanulási és pályaválasztási elképzeléseit, az esetleges lemorzsolódás okait, a pályaelhagyás jelenségét. Mindezek vizsgálata mellett komparatív elemzést készít kontrollesoportként azokkal a gimnazistákkal, akik zenei tanulmányaikat tovább folytatják középiskolai tanulmányaik mellett alapfokú művészeti iskolában.

A félév során az adatok elemzése alapján angol és magyar nyelvű publikációt és tanulmánykötetet készítünk.

Zenepedagógiai szakirodalom-olvasó és -feldolgozó szeminárium

Oktató: Dr. S. Szabó Márta

A kurzus folytatja az őszi szemeszterben megkezdett közös munkát, célja a zenepedagógiai kutatásokhoz szükséges szakirodalmi tájékozottság bővítése, a történeti és aktuális szakirodalom értelmezése, feldolgozási módszereinek gazdagítása. A kurzus lehetőséget kínál a hallgatóknak az egyéni kutatási témájukhoz kapcsolódó forrásanyagok, dokumentumok vizsgálatára, azok szóbeli ismertetésére.

A teljesítés feltételei: aktív részvétel a csoportos (online) foglalkozásokon és az egyéni konzultációkon; írásbeli beszámoló: recenzió elkészítése egy választott, a hallgató kutatási témájához kapcsolódó tanulmányról, szakkönyvről (10 000 karakter).

Irodalom:

Aktuális, a közelmúltban publikált tudományos igényű, a disszertációs kutatási témájához kapcsolódó tanulmányok feldolgozása.

Megfigyelésen alapuló és kooperatív tanulás a szakképzésben

Oktató: Dr. Benke Magdolna

Kutatási témánk a gyakorlatigényes szakmákat tanuló szakmunkástanulók körében az informális tanulás (Stéber & Kereszty, 2015), azon belül a megfigyelésen alapuló és kooperatív tanulás vizsgálata kortárs csoportban és felnőtt környezetben. A középfokú szakképzés alsó ágában a tanulók formális tanúlással kapcsolatos kudarcai (Benke, Rachwał, 2022) miatt különös jelentőségű az egymástól való tanulás vizsgálata. A kutatás elméleti háttéréül a konnektivizmus tanuláselméletét és a helyhez kötött megismerés elméleteit használjuk. A konnektivista tanuláselmélet szerint a tanulás sokféle módon és formában történik, a gyakorlati közösségeken, a személyes hálózatokon és a munkával kapcsolatos feladatok elvégzésén keresztül (Siemens, G. 2004, 2018). A szituációs megismerés szerint a tanulók mások megfigyeléséből és a gyakorlatból szerezhetnek tudást. A szituációs tanulás nagy hangsúlyt fektet a kapcsolatokra és a másokkal való interakciókra (Brown et al., 1989; Lave & Wenger, 1991, Billett, 1996). A szociális tanuláselmélet (Bandura, 1986) hangsúlyozza a modell megfigyelésén és utánzásán keresztül megvalósuló tanulást. A kutatás keretében folytatjuk a 2022 tavaszán elkezdett kérdőíves felmérés munkálatait. A kurzus résztvevői bekapcsolódnak a folyamatban lévő nemzetközi kutatásba, az új vizsgálati terepek kiválasztásába, a tanulói kérdőíveket kiegészítő szakoktatói kérdőívek elkészítésébe, a szakoktatói felmérések lebonyolításába, az eredmények értékelésébe és feldolgozásába, a fentieket összegző publikációk készítésébe, a kutatási eredmények konferenciákon történő bemutatásába.

Referenciák

- Bandura, A. (1986). *Social foundations of thought and action: A social cognitive theory*. Englewood-Cliffs, New Jersey: Prentice-Hall.
- Benke, M., Haba, A. & Rachwał, T. (előkészületben, 2024 tavasz). *Informal Learning in Secondary Vocational Education and Training: The Case of Hungary and Poland*. In Pilz, M. (Ed.). *Informal Learning in Vocational Education and Training - Illuminating an elusive concept*. (Springer Verlag)
- Benke, M., Haba, A., Dorogi, A. & Rachwał, T. (elbírálás alatt). Informális tanulás a szakképzésben, eltérő szakmák vizsgálata alapján. Tanulmány benyújtva „A szakképzés-fejlesztés és szakmai pedagógusképzés összefüggései, XI. Trefort Ágoston Szakképzés- és Felsőoktatás-pedagógiai Konferencia” keretében elhangzott előadások anyagából készülő kötetbe. 19 p.
- Benke, M., Haba, A., Dorogi, A. & Rachwał, T. (2023). Informális tanulás a szakképzésben, eltérő szakmák vizsgálata alapján. In: Holik, I., Tomory, I., Makó, F. & Sanda, I.D. (Szerk.).
- *A szakképzés-fejlesztés és szakmai pedagógusképzés összefüggései, XI. Trefort Ágoston Szakképzés- és Felsőoktatás-pedagógiai Konferencia*, Absztraktkötet, 62-63.
- Benke, M. & Rachwał, T. (2022). The evolution of vocational education and training in Hungary and Poland 1989-2035. *Hungarian Educational Research Journal*, DOI: <https://doi.org/10.1556/063.2022.00061>
- Billett, S. (1996). Situated learning: Bridging sociocultural and cognitive theorising. *Learning and Instruction*. Volume 6, Issue 3, 263-280.
- Brown, J. S., Collins, A. and Duguid, P. (1989). Situated cognition and the culture of learning. *Educational Researcher*, 18: 32–42.
- Downes, S. (2010). New technology supporting informal learning. *Journal of Emerging Technologies in Web Intelligence*, 2(1), 27–33.
- Gurtner, J-L., Cattaneo, A., Motta, E., & Mauroux, L. (2011): How often and for what purposes apprentices seek help in workplaces: a mobile technology-assisted study. *Voc Learn*, 4 (2), 113–131.
- Kaufman, D.B., Felder, R.M., & Fuller, H. (1999): „Peer Ratings in Cooperative Learning Teams”. Proceedings of the 1999 Annual ASEE Meeting, ASEE, Session 1430. <http://www2.ncsu.edu/unity/lockers/users/f/felder/public/Papers/kaufman-asee.PDF>
- Knowles, M. S. (1950). *Informal Adult Education. A Guide for Administrators, Leaders, and Teachers*. New York Association Press.
- Lave, J. and Wenger, E. (1991). *Situated learning. Legitimate peripheral participation*, Cambridge, England: Cambridge University Press.
- Leijten, F. & Chan, S. (2012): The effectiveness of peer learning in a vocational education setting. CPIT. Ako Aotearoa Southern Hub project. <https://ako.ac.nz/assets/Knowledge-centre/RHPF-s1104-peer-learning-in-vocational-educational/RESEARCH-REPORT-The-Effectiveness-of-Peer-Learning-in-a-Vocational-Education-Setting.pdf>
- Siemens, G. (2004). *Connectivism: A learning theory for the digital age*. Retrieved from <http://www.elearnspace.org/Articles/connectivism.htm>
- Siemens, G. (2018). Connectivism. In R. E. West, *Foundations of Learning and Instructional Design Technology: The Past, Present, and Future of Learning and Instructional Design Technology*. EdTech Books. Retrieved from <https://edtechbooks.org/lidtfoundations/connectivism>
- Stéber, A. & Kereszty, O. (2015). Az informális tanulás értelmezései a XXI. században. *Új Ped. Szemle*, 2015/9-10. (The interpretation of informal learning in the 21st century).
- Struck, P. (2018): Peer Learning in Vocational Education and Training – Effects and Changes of Person Relations in Learning Groups (ECER conference paper)

Prison education, culture in prison, reintegration in penitentiary institutes in Hungary and abroad

Oktató: Dr. Márta Takács-Miklósi

Course description: During the process of criminal prosecution, human rights, principles, and international requirements must prevail in all circumstances. Nowadays, more and more attention is being paid to the implementation of criminal sanctions. All penalties restrict certain fundamental civil rights, but protection must be provided to prevent any abuse of rights. The rights of prisoners will inevitably be curtailed during the execution of a custodial sentence, but these restrictions must be kept to a minimum. Namely, the loss of liberty cannot mean the loss of cultural rights. Learning and cultural rights are widely recognized as human rights, these should be ensured for inmates as well, in a reduced way according to the fact that they are spending their penalty in a total institution. Prison education must be understood in broader terms than just improving the employability of a prisoner. Education allows a prisoner to gain and boost self-confidence, increases the level of hope gives them a renewed sense of purpose, engender resilience.

In the course we will deal with three main topics:

1. prison education
2. prison education in Hungary
3. prison education in Europe

In the first part of the course we will talk about the rules of prison education

- human rights, principles, and international requirements
- prison education in broader terms
- the advantages and benefits of learning in prison
- activities serving reduce of so-called “hotel function”

In the second part of the course we will talk about the Hungarian prison education system.

- learning in a penal institution: primary and secondary school education, vocational training, higher education
- how the educational and cultural rights are ensured for inmates in Hungary
- the role of prison teachers
- cultural and leisure activities in prisons

In the third part of the course we will talk about the prison education systems in several countries, which I have visited as I have gained personal experiences by international prison visits (e.g. Malta, Italy, Poland, Austria, Czech Republic, Cyprus).

Szabadon választható kurzusok **Kutatási- és tudományszervezési készségfejlesztés**

Szakirodalmi olvasó szeminárium

Oktató: Prof. Dr. Kozma Tamás

Cél

A neveléstudomány / oktatáskutatás néhány vezető folyóiratának folyamatos figyelemmel kísérése

A szaknyelvi szókincs gazdagítása

Az elektronikus folyóirat hozzáférés és adatbázisok ismerete és használata

Gyakorlás a folyóiratok ismertetésében (szóban és írásban)

Anyag

A következő folyóiratok kerülhetnek ismertetésre (amennyiben elérhetők az EISz-ben vagy a JStore-ban)

- Review of Educational Research
- International Journal of Educational Development
- Harvard Educational Review
- Comparative Education
- International Review of Education
- International Higher Education
- European Education
- OA (szabad hozzáférésű) digitális folyóiratok
<https://docs.google.com/document/d/1UOWjFkTk3zZglYhw7eaGd0XRq2tjIwqIIURMNJdfBxU/edit>

Teljesítés

Rendszeres, aktív részvétel a foglalkozásokon

Folyóirat évfolyam ismertetése mintegy 20 000 karakterben

Érdeklődési kör

- doktori hallgatók (választható, ösztöndíjasoknak ajánlott!)
- magszteri hallgatók (választható)
- minden érdeklődő ("open access")

Hely, idő

Ütemezés szerinti dátumokon 14.00 - 15.30 óra között

Személyesen és online

Elektronikus kiadványkészítés a HERJ példáján

Oktató: Prof. Dr. Kozma Tamás, Dr. Sebestyén Krisztina

Leírás

A hallgatókkal megismertetjük a tudományos szövegek elektronikus publikálásának lehetőségeit és a publikálás munkafolyamatát. A kurzus résztvevői gyakorlati tapasztalatokra tesznek szert a HERJ (Hungarian Educational Research Journal <https://akjournals.com/view/journals/063/063-overview.xml>) aktuális számainak létrehozásában. A foglalkozások az Akadémiai Kiadó közreműködésével szervezzük.

Cél

a) bevezetés az elektronikus folyóiratok készítésébe

b) ismerkedés az Akadémiai Kiadó szövegkezelő rendszerével és munkaszervezésével

- c) szövegek elektronikus formátumú összeállítás a doktori programhoz és DETEP-hez kapcsolódva
- d) a hallgatók bevonása a HERJ szerkesztőségének tevékenységébe

Munkaszakaszok

- a) Tájékozódás a szerkesztendő lapszámokról. Jó példák elektronikus kiadványokra, folyóiratokra (kiadott anyagok tanulmányozása). A használt technikai megoldás tanulmányozása (az AK közreműködésével).
- b) A lapdízajn esetleges közös átalakítása, az elektronikus felület véglegesítése.
- c) A szerkesztési folyamat megismerése. A szerkesztési munka megkezdése: formai javítások.
- d) A szerkesztési folyamat tartalmi fázisa: nyelvi ellenőrzés, lektoráltatás, a korrekciók elvégzése, végül a szövegek előkészítése a megjelenésre).
- e) Előkészítés a publikálásra: a nyomtatási formátum kialakítása, illetve az elektronikus megjelenés.

A szemeszter speciális föladatai

- a) Nemzetközi kapcsolatépítés, új tematikus számok (Kozma Tamás)
- b) Számok összeállítása és figyelemmel kísérése (Fehérvári Anikó & Kovács Karolina)
- c) Lapszámszerkesztés social media felületekre (Kovács Karolina & Dan Bea)
- d) Newsletter
- e) Tördelés rovatnak megfelelően (Büki Eszter & Kovács Karolina)
- f) Social media felületek (Facebook, Twitter, Academia.edu) menedzselése (Kocsis Zsófia)

Tevékenységhormák

- a) részvétel a szerkesztési munkálatokban
- b) személyes megbeszéléseken a technikai problémák megvitatása

Követelmények

- a) a folyóiratszámok kialakításában való részvétel
- b) a szerkesztési folyamat pontos követése a megadott technikai apparátussal
- c) a félév végére két megjelent folyóiratszám létrehozása

Idő, hely

Ütemezés szerint, két hetente csütörtökön 8.00-9.00 (GMeet)

Publikáció előkészítő szeminárium (CEJER)

Oktató: Prof. Dr. Pusztai Gabriella, Demeter-Karászi Zsuzsanna

A kurzus célja a tudományos szövegalkotás kritériumait meghatározó alapelvek megismerése és alkalmazása, valamint az ennek megfelelő szövegalkotás és szerkesztés gyakorlása. A szeminárium gyakorlatorientált. A Debreceni Egyetem Kiadó felkérésére nemzetközi folyóirat működik Central European Journal of Educational Research (CEJER) néven. A kurzus munkájában résztvevő doktoranduszok részt vesznek a Kiadó felületén (<https://ojs.lib.unideb.hu/CEJER>) elérhető online periodika következő számának szerzői és szerkesztői munkálataiban.

Ajánlott irodalom:

- Bayley, S. (2011). *Academic Writing: A Handbook for International Students*. London: Routledge.
- Csermely P. & Gergely P. & Koltay T. & Tóth J. (1999). *Kutatás és közlés a természettudományokban*. Budapest: Osiris.
- Csomós Gy. (2016). A magyarországi tudományos publikálás néhány sajátossága. *Magyar Tudomány*, 177, 226-235.
- Gyurgyák J. (1997). *Szerkesztők és szerzők kézikönyve*. Budapest, Osiris.
- Kiss L. L. (2011). A tudományos közlés művészete. *Magyar tudomány*, 172 (6) 734-737.
- Leki, I. (1998). *Academic Writing: Exploring Processes and Strategies*. Cambridge University Press.

Disszeminációs tevékenység

Oktató: Prof. Dr. Pusztai Gabriella

A kurzus célja, Egy kutatás során folyamatos feladat a disszeminációs tevékenység, melynek keretében a kutatási projektek során végzett tevékenységek bemutatását, rész- és összefoglaló eredmények terjesztését tervezi meg és végzi el a kutatócsoport. A disszemináció a kutatás finanszírozójának szemszögéből, szűkebb értelemben a kutatásra fordított emberi és anyagi erőforrásokkal való hatékony gazdálkodás átláthatóvá tételét jelenti, azonban szélesebb értelemben a tudományos tevékenység részleteinek és eredményeinek a szakmai közösség és a közvélemény számára történő kommunikálását, hagyományos és új formában való megosztását értjük a kifejezésen. Disszeminációs tevékenység kreditek fejében a doktoranduszok a csoportos kutatómunka eredményeinek népszerűsítése érdekében disszeminációs stratégia formálódásához járulnak hozzá, az eredmények kreatív és hatékony megosztásának tervét dolgozzák ki, majd a tervezett feladatok végrehajtásában önállóan részt vállalnak.

Tézisdolgozat író szeminárium

Oktató: Prof. Dr. Pusztai Gabriella

A kurzus célja: A doktori képzés fontos állomása a disszertáció gerincét alkotó tézisdolgozat megalkotása, melynek készítésekor újra mérlegre kerül a doktori képzésbe lépéskor született kutatási tervzet valamint a képzés során a szemeszterek lezárására készült fejezetkezdemények valamint kutatásunk reménybeli eredményei. De hogyan lesz ezekből az építőkövekből egy vi-lágos struktúrával bíró, új, önálló kutatási kérdések megválaszolását előkészítő, jelentős (kétszáz ezer karakter) terjedelmű és tudományos igényű szövegmű? A kurzusmunka folyamán erre ke-ressük meg az egyénre szabott válaszokat.

Ajánlott szakirodalom:

- Bayley, S. (2011): Academic Writing: A Handbook for International Students. London: Routledge
- Churchill, H., Sanders, T. (2007): Getting Your PhD. London: Sage Publications Limited
- Eco, U. 2012. Hogyan írjunk szakdolgozatot? Budapest: Gondolat
- Gyurgyák János (1997): Szerkesztők és szerzők kézikönyve. Budapest: Osiris
- Kozma T., Sike E. (szerk., 2004): Pedagógiai informatika. Debrecen: Kossuth Egyetemi Ki-adó.
- Örsy L., Patsch F. (é.n.): A tudományos dolgozatírás művészete. Módszertan az elkészítéshez és a kiértékeléshez. http://www.sapientia.hu/hu/system/files/rsy_Patsch_Pdf.pdf
- Phillips, E. M., Pugh, D.S. (2000): How to Get a PhD. Buckingham: Open University Press <http://www.idemployee.id.tue.nl/g.w.m.rauterberg/jobs/phillips-pugh-2005.pdf>

Hatásmérés az oktatáskutatásokban

Oktató: Dr. habil. Fényes Zsuzsanna Hajnalka

A kurzus célja: A tantárgy keretében a doktoranduszok, amennyiben saját kutatásukban kísérleti módszert alkalmaznak, vagy un. természetes kísérletek jelennek meg disszertációjukban (projektek, továbbképzések, felzárkóztató programok, oktatáspolitikai beavatkozások...), megtudhatják, hogyan mérhető meg módszertanilag korrekten ezen beavatkozások hatása. Ennek ismeretében, ha később forrást akarnak szerezni (pályázni akarnak), feltüntethetik, hogy eddigi projektjeiknek, beavatkozásaiknak milyen mérhető (reményeink szerint pozitív) hatása volt. A kurzus során szó lesz a hatásvizsgálat és értékelő kutatások különbségeiről és általános jellemzőiről, az előzetes és utólagos hatásvizsgálatról, a klasszikus kísérleti módszerről és annak korlátairól, és végül a kvázi-kísérleti módszerekről.

Számonkérés: személyes egyeztetés szerint.

Kötelező irodalom:

- Babbie, Earl (2003): A társadalomtudományi kutatás gyakorlata. Balassi Kiadó, Budapest: Kísérleti módszer 249-272, Értékelő kutatások 381-410.
- Sági Matild, Széll Krisztián (2015): Hatásvizsgálatok alapszintű kézikönyve. Módszertani segédkönyv oktatáspolitikusok számára (Internetről letölthető)
- Major Klára (2013): Hatásvizsgálati kézikönyv, I. kötet: Hatásvizsgálat elemzőknek (Internetről letölthető)

Ajánlott irodalom a társadalmi hatás méréséről:

- Kormos Dóra (2017: szakdolgozat, Corvinus Egyetem): Hogyan mérhető pontosan és torzítatlanul a társadalmi hatás? Módszertani ajánlások és azok gyakorlati megvalósítása a magyar nonprofit szektorban (Internetről letölthető)
- Bakó Csaba (2022): A társadalmi hatásmérésről. A civil-nonprofit szervezetek körében végzett hatásmérési projektek alapján. Önkéntes Szemle 2(3), 30-57. <https://doi.org/10.53585/OnkSzem.2022.3.30-57> (internetről letölthető)

Konferenciaszervezés (ONK)

Oktató: Dr. habil. Bocsi Veronika, Dr. habil. Kovács-Nagy Klára

A kurzus lehetőséget teremt a 2024-es évben, novemberben megrendezendő Országos Neveléstudományi Konferencia megszervezésében való részvételre, bizonyos részfeladatok elvállalására. A konferenciát a BTK és a GYGYK közösen szervezi.

A kurzus praktikus kimenete, hogy a hallgatók átlátják egy nagyobb volumenű rendezvény lebonyolításának folyamatát, lépéseit, és abban gyakorlatot szerezhhetnek. Előreláthatóan a következő feladatokba tudjuk bevonni a hallgatókat: címlisták frissítése, lehetséges új bírálók kiválasztásának folyamata, a weblap tartalmának kialakítása, kísérőprogramok megtervezése és kulturális ajánló összeállítása, fordítási feladatok.

Conference Tandem

Oktató: Dr. Gábor Erdei

A Konferencia tandem kurzus bevezetést nyújt a nemzetközi team munkák világába. Kizárólag eltérő anyanyelvet használó doktoranduszok nemzetközi párok jelentkezhetnek. A páros felkészül egy közös konferencia-előadásra. A konferencia-előadás absztraktját és diabemutatóját alkotják meg a félév során. Az őszi szemeszter végén az absztraktot a kurzusvezetők jóváhagyásával benyújtják a HUCER vagy az ECER konferenciára, tavaszi szemeszterben pedig az ONK-ra.

Ajánlott szakirodalom:

Becker, L. 2014. Presenting Your Research: Conferences, Symposiums, Poster Presentations and Beyond. London: Sage

Let's Discuss!

Oktató: Dr. Magdolna Benke

An essential element of academic research work is the acceptance and employment of different research approaches and perspectives, the inclusion of new research perspectives and approaches alongside traditional ones, the application of new research methods, the discussion of divergent results, and the ongoing dialogue and discussion between researchers, all in a spirit of mutual respect. The opportunity to engage in and practice academic debate is of special importance for students as part of their preparation for academic life. One of the excellent opportunities for this is the creation of a joint publication. In this semester, the topic and goal of the course is to prepare a comparative study in the framework of a joint publication focusing on the discussion topic chosen by the participants. The sessions are aiming the preparation of the publication and help its successful implementation. The sessions are held online and in person.

References:

- Herrick, J. A. (2021). *The History and Theory of Rhetoric: An Introduction*. Routledge. https://books.google.hu/books?hl=hu&lr=&id=EucJEAAAQBAJ&oi=fnd&pg=PT11&ots=19QuD_L9xZ&sig=8C2rv2fiCA_4x73NdrCYVO2IPqo&redir_esc=y#v=onepage&q&f=false
- Branham, R. J. (2013). *Debate and Critical Analyses: The harmony of conflict*, Routledge. <https://doi.org/10.4324/9780203812846>, <https://www.taylorfrancis.com/books/mono/10.4324/9780203812846/debate-critical-analysis-robert-james-branham>, https://books.google.hu/books?hl=hu&lr=&id=zUxUAQAAQBAJ&oi=fnd&pg=PP1&ots=TRGOMIAf5F&sig=MbPf7qAhTx3ObXfjANx8_Try3Fk&redir_esc=y#v=onepage&q&f=false
- Llano, S.M. (2015). *Debate's Relationship to Critical Thinking*. In: Davies, M., Barnett, R. (eds) *The Palgrave Handbook of Critical Thinking in Higher Education*. Palgrave Macmillan, New York. https://doi.org/10.1057/9781137378057_9. *The Palgrave Handbook of Critical Thinking in Higher Education* | SpringerLink
- Farrell, T. B. (1993). *Norms of Rhetorical Culture*. Yale University Press.

Tematikák

III. évfolyam számára

Kutatási szeminárium

Oktató: Prof. Dr. Engler Ágnes

A kutatási szeminárium célja kettős. Egyrészt a doktorandusz által végzett (empirikus, dokumentatív, levéltári stb.) kutatás eredményeit elemző, publikálásra előkészületben lévő tanulmány szöveg és az ennek alapján készült összefoglaló előadás elsődleges prezentálására teremt alkalmat. Másrészt a szeminárium a tudományos viták koreográfiája szerint épül fel, melynek része az opponensek véleményének ismertetése, a vita valamint a vita során felmerült kérdésekre való válaszadás. A szemináriumon bemutatott kutatási probléma és részeredmény exponálása után a szeminárium valamennyi résztvevője hozzászól és véleményt nyilvánít. A szeminárium nemcsak magának a problémának az elemzése, hanem a róla folyó vita, az abba való bekapcsolódás, a közös gondolati és verbális építkezés élménye és tovább inspiráló hatása. Összességében a szeminárium célja olyan készségek és technikák formálása, amelyekkel a hallgató képes saját kutatói véleményét képviselni és saját álláspontját megvédeni, mások álláspontját megérteni és a kutatótársak javaslatait hasznosítani. A szeminárium alapvető hozzájárulása ahhoz is, hogy a hallgató fölkészülhessen a majdani tézisvédésre, illetve disszertációja nyilvános vitájára.

Kutatásmódszertan gyakorlat

Oktató: Dr. habil. Kovács-Nagy Klára

A kurzus során tovább mélyítjük a doktoranduszok előző félévben szerzett, elsősorban többváltozós eljárásokhoz kapcsolódó, illetve kétváltozós összefüggéseket vizsgáló elemzési eljárásokról szerzett tudását. Folytatjuk a munkát azokon az adatbázisokon és kutatásokban, melyek segítségével az előző félévi dolgozatokat készítették. A dolgozatok mintegy csúcspontjaként regressziós eljárásokkal tárjuk fel a függő és az összes magyarázó változó összefüggéseit. A kurzus célja, hogy a doktoranduszok megismerjék és elsajátítsák ok-okozati összefüggések feltárásához használható regressziós elemzéseket, s értelmezni tudják a kapott eredményeket.

Tematika

Logisztikus, multinominális és lineáris regresszió fogalma és jelentőségük, mikor használjuk ezeket, hogyan és milyen formában lehet bevonni a regressziós elemzésekbe a függő és magyarázó változókat. Regressziós elemzések futtatása és értelmezése a HERD 2012 és – amennyiben van – egy saját kutatás adatain.

Számonkérés: A kurzus során megtanult módszerek alkalmazásával a múlt félévben készített jellegű publikáció (az *Educatio* folyóirat *Kutatás közben* rovatában megjelent írásokhoz hasonlóan) regresszióval történő kiegészítése és az összefüggések értelmezése szabadon választott téma alapján. Határidő: 2024. július 20.

Szükséges eszközök: a kurzus hatékony teljesítéséhez az órákra internettel és SPSS programcsomaggal ellátott laptopot kell hozni. Az órai feladatok megoldásához a HERD 2012 adatbázist Kovács Klárától szükséges elkérni az első előadás előtti héten.

Ajánlott irodalom

- Babbie, E. 2003. A társadalomtudományi kutatás gyakorlata. Budapest, Balassi Kiadó.
- Moksony Ferenc 2018. Gondolatok és adatok: társadalomtudományi elméletek empirikus ellenőrzése. 3. bővített kiadás. Budapest: Budapesti Corvinus Egyetem.
- Sajtos László – Mitev Ariel 2007. SPSS Kutatási és adatelemzési kézikönyv. Alinea Kiadó, Budapest.
- Székelyi Mária – Barna Ildikó 2002. Túlélőkészlet az SPSS-hez Többváltozós elemzési technikákról társadalomkutatók számára Budapest, Typotex Kiadó

Adatbázis bemutatás II.

Oktató: Dr. Ceglédi Tímea

A kurzus célja: A szemeszter során a doktoranduszok folytatják a disszertáció elemző fejezeteinek alapját képező adatfelvétel, adatrögzítés és az adatbázis építés munkálatait a kutatási tervnek megfelelően. A produktum 1) a teljes adatbázis, melyben már nemcsak az eredetileg mért változók (interjú esetén kódok), hanem az új, átkódolt változók, indexek, kódok és kódcsaládok találhatók meg, melyeket az elemzéshez készítettünk. Az adatbázis az egymással összefüggő kutatási adatok összegyűjtése, előre meghatározott módon és logikai rendszer szerint, az összetartozó adatok eredeti kapcsolatait tükrözve. A kutatási területtől függően a kvantitatív adatokat, szöveges dokumentumokat, forrásokat rendszerező adatbázis készülhet SPSS, STATA, SAS, R, MAXQDA, ATLAS.ti, Zotero, Paper3 és további szoftver segítségével. Az oktatáskutatásban gyakran használt másodlagos adatelemzés esetén az eredeti adatbázis/ok elemzésre előkészített és új változókkal (interjú esetén kódokkal) ellátott verzióját tekintjük a doktorandusz e félévben benyújtandó adatbázisának.

A kurzus teljesítésének feltétele az adatbázis bemutatása mellett, hogy 2) írásban (min. 5-10 ezer karakter terjedelemben) összefoglalják adatbázisuk minőségi és mennyiségi paramétereit, az adatbázis és változók (kódok) létrejöttének gyakorlati lépéseit, az adatbázison végrehajtott elemzési műveleteket, a mindezek mögött álló a kutatói döntéseket és azok indoklását. Tudományos érveléssel támasszák alá, hogy a megvalósított adatbázist és változókat (kódokat) miért tartják megfelelőnek az elemzés elvégzéséhez (kiemelve az adatok tudományos értékét és a limitációkat egyaránt). Az összefoglalóban fontos részletesen bemutatni: 2.1) Az alapsokaságot országos teljeskörű adatok alapján (pl. KSH, OKM, OH, KIR, FIR nyilvános vagy kutatásra elkérhető adatbázisai). 2.2) A mintavételt (mintavételi keret, rendelkezésre álló listák jellemzői, rétegek, mintavételi metódus, véletlenszerűség biztosításának módja vagy elvetésének alapos indoklása stb.). Mindezek alapján kérjük elhelyezni az adatokat az alapsokaságban (egymás mellé téve a minta és az alapsokaság főbb ismérveit), s kitérni az általánosíthatóság kérdésére. Ugyancsak fontos elhelyezni az adatokat térben és időben: Nemzetközi és hazai viszonylatban az adatfelvétel milyen előzményei ismeretesek (korábbi adatfelvételek a témában); hogyan illeszkednek az értekezésben használt adatok a hasonló nemzetközi és hazai vizsgálatok sorába. 2.3) A létrehozott új változók (kódok) képzésének transzparens lépéseit, a kutatói döntések szakirodalommal alátámasztott indoklását. A szöveges összefoglalónak min. 5 kutatásmódszertani (vagy a korábbi kutatások módszertani megoldásait indoklásként felvonultató) szakirodalmat kell tartalmaznia, amely megalapozza a használt módszertani eljárásokat és azok tudományos elnevezéseit, s alátámasztja a kutatói döntéseket.

Az adatbázis ÉS az összefoglaló benyújtásának feltétele, hogy 3) a témavezető egy aláírt dokumentumban ellenjegyezze az adatbázis hitelességét és minőségi megfelelőségét.

Az 1) adatbázis, 2) a szöveges összefoglaló és 3) a témavezető hitelesítésének benyújtási határideje: 2024. július 15. (t.cegledi@gmail.com)

Ajánlott szakirodalom:

- A CHERD-Hungary korábbi kutatásainak elemzései: <https://cherd.unideb.hu/>
- BABBIE, EARL (2005). A társadalomtudományi kutatás gyakorlata. Balassi Kiadó, Budapest
- Charmaz, K. (2006). Constructing grounded theory. Sage Publications.
- Corbin, J., & Strauss, A. (2008). Basics of Qualitative Research (3rd ed.): Techniques and Procedures for Developing Grounded Theory. SAGE Publications, Inc. <https://doi.org/10.4135/9781452230153>
- Creswell, John W. (2012). Educational research. Pearson.
- Csikos Csaba (2020). A neveléstudomány kutatómódszertanának alapjai. ELTE Eötvös Kiadó. Budapest
- Dusa Ágnes Réka (szerk.): Pedagógusok kutatási közreműködésre való felkészítése Módszertani tankönyv. Debrecen.
- Falus Iván & Ollé János: Statisztikai módszerek pedagógusok számára
- Glaser, B. G., & Strauss, A. L. (2017). The Discovery of Grounded Theory: Strategies for Qualitative Research. Routledge. <https://doi.org/10.4324/9780203793206>
- Johnson, R. B., & Christensen, L. (2019). Educational research: Quantitative, qualitative, and mixed approaches. Sage publications.
- Magyar Tudományos Akadémia (2010). Tudományetikai Kódex. Budapest
- Sajtos László, Mitev Ariel: SPSS kutatási és adatelemzési kézikönyv. Alinea Kiadó, 2007

Adatértelmezés (Discussion írás)

Oktató: Prof. Dr. Engler Ágnes

A kurzus célja: A készségfejlesztő kurzus célja a disszertáció empirikus részének tudományos színvonalú elkészítésének segítése. A kurzus során az empirikus adatok elemzésével foglalkozunk, de nem módszertani szempontból. A megtanult módszertani eljárásokkal előállított adatok értelmezésében kíván segítséget nyújtani a kurzus oly módon, hogy a dolgozat empirikus fejezetei, túlmutatva az adatismertetés, adatleírás szintjén, adatértelmező értekezéssé váljanak. Ennek érdekében hazai és nemzetközi vizsgálatok áttekintése mellett a résztvevők egyik adatelemző empirikus fejezetének értelmező elkészítésére és javítására kerül sor.

Ajánlott irodalom:

- Babbie, Earl: A társadalomtudományi kutatás gyakorlata. Budapest, Balassi Kiadó, 2008.
- Bailey, Stephen. Academic Writing: A Handbook for International Students. London – New York, Routledge, 2011.
- Falus Iván – Ollé János: Az empirikus kutatások gyakorlata. Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó, 2008.
- Hornyacsek Júlia: A tudományos kutatás elmélete és módszertana. Budapest, Nemzeti Közsolgálati Egyetem, 2014.
- Thonney, Teresa. Academic Writing: Concepts and Connections. New York – Oxford, Oxford University Press, 2016.
- Tusting, Karin, McCulloch, Sharon, Bhatt, Ibrar, Hamilton, Mary, Barton, David: Academics Writing: The Dynamics of Knowledge Creation Hardcover. New York, Routledge, 2019.

Tematikák

IV. évfolyam számára

Kutatási szeminárium

Oktató: Prof. Dr. Pusztai Gabriella

A kutatási szeminárium célja kettős. Egyrészt a doktorandusz által végzett (empirikus, dokumentatív, levéltári stb.) kutatás eredményeit elemző, publikálásra előkészületben lévő tanulmány szöveg és az ennek alapján készült összefoglaló előadás elsődleges prezentálására teremt alkalmat. Másrészt a szeminárium a tudományos viták koreográfiája szerint épül fel, melynek része az opponensek véleményének ismertetése, a vita valamint a vita során felmerült kérdésekre való válaszadás. A szemináriumon bemutatott kutatási probléma és részeredmény exponálása után a szeminárium valamennyi résztvevője hozzászól és véleményt nyilvánít. A szeminárium nemcsak magának a problémának az elemzése, hanem a róla folyó vita, az abba való bekapcsolódás, a közös gondolati és verbális építkezés élménye és tovább inspiráló hatása. Összességében a szeminárium célja olyan készségek és technikák formálása, amelyekkel a hallgató képes saját kutatói véleményét képviselni és saját álláspontját megvédeni, mások álláspontját megérteni és a kutatótársak javaslatait hasznosítani. A szeminárium alapvető hozzájárulás ahhoz is, hogy a hallgató főkészülhessen a majdani tézisvédésre, illetve disszertációja nyilvános vitájára.

Kutatásmódszertan gyakorlat

Oktató: Dr. Dusa Ágnes Réka

A kurzus során tovább mélyítjük a doktoranduszok előző félévekben szerzett, elsősorban többváltozós eljárásokhoz kapcsolódó, illetve kétváltozós összefüggéseket vizsgáló elemzési eljárásokról szerzett tudását. A kurzus célja, hogy a doktoranduszok egyedül tudjanak boldogulni a vizsgálati kérdéseikhez szükséges módszertani eljárásokban, s értelmezni tudják a kapott eredményeket.

A kurzus menete: Az előző félévhez hasonlóan konkrét kutatási, elemzési kérdést nézzük meg. Szükség esetén közösen végezzük SPSS-ben a választott elemzési módszert, de az outputok közös értelmezése is lehetséges. A saját adatfelvételek és empirikus elemzések előrehaladott állapota miatt ebben a félévben már egyéni konzultációs formában találkozunk.

Számonkérés: Publikáció színvonalú módszertani dolgozat készítése (az Educatio folyóirat Kutatás közben rovatában megjelent írásokhoz hasonlóan).

Szükséges eszközök: internettel és SPSS programcsomaggal ellátott laptop.

Ajánlott irodalom:

- Babbie, E. 2003. A társadalomtudományi kutatás gyakorlata. Budapest, Balassi Kiadó.
- Moksony Ferenc 2006. Gondolatok és adatok: társadalomtudományi elméletek empirikus ellenőrzése. Budapest, Aula.
- Pallant, Julie 2005. SPSS SURVIVAL MANUAL. Allen & Unwin, Sydney
- Sajtos László – Mitev Ariel 2007. SPSS Kutatási és adatelemzési kézikönyv. Alinea Kiadó, Budapest.
- Székelyi Mária – Barna Ildikó 2002. Túlélőkészlet az SPSS-hez Többváltozós elemzési technikákról
- társadalomkutatók számára Budapest, Typotex Kiadó.

Irodalomjegyzék bemutatás

Oktató: *Prof. Dr. Pusztai Gabriella, Kozmáné Sike Emese*

A kurzus célja: A nyolcadik szemeszter végére a doktoranduszok elkészítik a disszertációjuk irodalomjegyzékét, melynek funkciója elsősorban a témában való teljeskörű tájékozottság bizonyítása, másodsorban a kutatás alapjául szolgáló korábbi eredmények, gondolatok, definíciók szerzőinek a tudományetikai szabályok szerinti megjelölése, s ezáltal más kutatók szellemi produktumának elismerése. Az irodalomjegyzék harmadik funkciója, hogy elhelyezzük a munkánkat, eredményeinket a tudományos diskurzusok erőterében, s ezáltal gondolatmenetünk szakirodalmi összefüggései és munkánk új eredményeinek jelentősége az olvasók számára követhetővé váljanak. Az irodalomjegyzék megfelelőségének kritériumai közül az első, hogy a disszertációban említett szakmunkák minden esetben visszakereshetők legyenek, valamint hogy a szövegek közötti hivatkozások és az irodalomjegyzékben felsorolt művek adatai maradéktalanul megegyezzenek. További kritérium, hogy az irodalomjegyzékből nem maradhatnak ki a vizsgált téma legfontosabb nemzetközi és hazai kutatóinak alapvető művei. Tekintettel a neveléstudományi kutatások nemzetközi beágyazottságára, a hivatkozott munkák legalább 50%-át teszik ki a nemzetközi tudományos munkák, melyek az alapműveket és a legfrissebb publikációkat egyaránt tartalmazzák. Az elfogadhatóság kritériuma az is, hogy a vizsgált terület hazai kutatóinak legfontosabb munkái hiánytalanul szerepeljenek az irodalomjegyzékben, az első, úttörő munkáktól kezdve a disszertáció lezárásának időpontjáig keletkezett műveket beleértve. Ennek érdekében az elméleti fejezetekhez ajánlott a vizsgált kérdés szisztematikus irodalomelemzését (systematic review) elkészíteni. Alapvető kritérium az is, hogy minden olyan műnek szerepelnie kell az irodalomjegyzékben, melyből a disszertáció szerzője szó szerint idéz, parafrazál, adatokat, gondolatot, elméletet vesz át változatlanul vagy továbbgondolva, ábrákat, táblázatokat, modelleket kölcsönöz. Azokat a műveket, melyeket a doktorandusz csak más szerzők munkáiból ismer, nem tüntetheti fel elsődleges forrásként, anélkül, hogy elolvasta volna az elsődleges forrásokat. Amennyiben ezeket az elsődleges forrásokat nem érte el a disszertáció, akkor azokat a műveket minden esetben meg kell jelölni, melyek összefoglalták az elsődleges forrás tartalmát, eredményeit, hivatkozva mindkettőre. Ez utóbbi jelentősége a társadalomtudományban kiemelkedő a gyakran eltérő interpretációk miatt. A hivatkozások és az irodalomjegyzék formai követelményei megegyeznek a CEJER template és útmutató előírásaival. A kreditszerzés feltétele a tartalmilag és formailag teljes, hibátlan irodalomjegyzék benyújtása.
Határidő: 2024. május 31.

Ajánlott szakirodalom:

- Johnson, R. B., & Christensen, L. (2019). Educational research: Quantitative, qualitative, and mixed approaches. Sage publications.
- APA 7: <https://psy-journal.hse.ru/data/2021/11/14/1444762739/APA%202020%207th%20Ed.pdf>

Tézisfüzet és disszertáció előkészítő szeminárium

Oktató: *Prof. Dr. Polónyi István*

Célja:

- A tézis füzetrel és a doktori disszertációval kapcsolatos követelmények áttekintése.
- A komplex vizsgát teljesített hallgatók konzultációs segítése a tézis füzet elkészítésében, a doktori disszertáció absztraktjának megírásában
- Az elővédéssel és a hivatalos fokozatszerzéssel (nyilvános védéssel) kapcsolatos néhány ismeret
- A publikáláshoz néhány tanács

Formája: távolléti, platformja: google meet vagy jitsi meet (a jitsi meet-et nem kell telepíteni, csak rákattintani a majdan küldendő invitálásra)

Követelmény: a résztvevők a félév végére elkészítik a tézisfüzetük első változatát, valamint az értekezés angol nyelvű absztraktjának és kulcsszavainak magyar nyelvű változatát (2000-5000 karakter) valamint a dolgoztuk első (esetleg még itt-ott hiányos) változatát (hi: május vége)

Néhány javasolt anyag:

SZABÁLYZATOK:

Debreceni Egyetem Doktori Szabályzat Doktori szabályzat

2016. szeptember előtt induló képzésekre

https://odt.unideb.hu/sites/default/files/upload_documents/doktori_szabalyzat_regi_kepzes_2022-06-24.pdf

2016. szeptember után induló képzésekre

https://odt.unideb.hu/sites/default/files/upload_documents/doktori_szabalyzat_uj_kepzes_2022-06-24.pdf

Debreceni Egyetem Bölcsészettudományi Kar Doktori Tanács Szabályzat

2016. szept. 1 előtt kezdőkre

https://btkphd.unideb.hu/sites/default/files/upload_documents/szabalyzat2014_0.pdf

2016. szept. 1 után kezdőkre

https://btkphd.unideb.hu/sites/default/files/upload_documents/szabalyzat2016.pdf

Neveléstudományi doktori program honlap

<https://humandi.unideb.hu/hu/nevelestudomanyi-doktori-program-szabalyzatok>

Néhány irodalom:

- Szabó Katalin (2009): Kommunikáció felsőfokon Kossuth Kiadó https://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop425/2011_0001_654_szabo/ch05.html
- Eger Arthur (2009): Hogyan írjunk világszínvonalú tanulmányt Tudományos és Műszaki Tájékoztatás http://tmt-archive.omikk.bme.hu/show_news.html?id=5177&issue_id=506.html
- Havasréti József (2006): Tudományos írásmű Bölcsész konzorcium <http://gepeskonyv.btk.elte.hu/adatok/Altalanos%20bolcsesz/32Havasr%E9ti/Tudom%E1nyos%20EDr%E1sm%FB%201.pdf>
- Umberto Eco (1987): Hogyan írjunk szakdolgozatot Kairosz Kiadó <http://www.kodaly-bp.sulinet.hu/pefele/E-k%C3%B6nyvek/Eco%20Hogyan%20C3%ADrjunk%20szakdolgozatot.pdf>
- Angel Borja (2014): 11 steps to structuring a science paper editors will take seriously A seasoned editor gives advice to get your work published in an international journal <https://www.elsevier.com/connect/11-steps-to-structuring-a-science-paper-editors-will-take-seriously>
- **WRITING A SCIENTIFIC RESEARCH ARTICLE – Columbia University** <http://www.columbia.edu/cu/biology/ug/research/paper.html>
- Rebekah P. Massengill (2014-15): Writing Sociology. A Guide for Senior Theses https://sociology.yale.edu/sites/default/files/files/Writing_Sociology_Senior_Thesis_Guide_Final_Latest_Update.pdf

FOLYÓIRATLISTÁK:

- MTA Pedagógiai Tudományos Bizottság: [http://mta.hu/data/dokumentumok/doktori_tanacs/II.%20Oszaly/PEDTB_MTA%20II%20osztaly_folyoiratok_1006%20\(2\).xlsx](http://mta.hu/data/dokumentumok/doktori_tanacs/II.%20Oszaly/PEDTB_MTA%20II%20osztaly_folyoiratok_1006%20(2).xlsx)
- IX szakosztály: http://mta.hu/data/dokumentumok/doktori_tanacs/IX.%20Oszaly/IX.O_folyoiratlistak_2017-OKT_AJBPTB2018.xlsx
- SJR (Scimago Journal Rank): <https://www.scimagojr.com/journalrank.php?out=xls>

Tematikák

Doktorjelölti program

Oktató: Prof. Dr. Kozma Tamás

A konzultáció célja:

1. fórumot biztosítani az eszmecsere
2. a tézisfüzet
3. a disszertáció "kötelező" elemei
4. a disszertáció szerkezete
5. a hivatkozások listája
6. "szerzői" dilemmák

A konzultáció módszerei

1. Moderált, kötetlen beszélgetés
2. Prezentációk
3. Az opponencia gyakorlása

Hely, idő

Három alkalommal ebben a szemeszterben, kedden 16.00 - 17.00 online

Kutatási szeminárium doktori képzésbe jelentkezőknek

Oktató: Prof. Dr. Polónyi István

Cél: a doktori programra jelentkezők számára segítséget nyújtani a felvételre való felkészüléshez, a témaválasztáshoz és a kutatási terv elkészítéséhez

Foglalkozások: Félévente 3 alkalom, ebben a (második) félévben a foglalkozások időpontja: 2024. március 01. április 12. és május 03.

A felkészítő tanítási és tanulási módszerei:

Az oktatási módszere alapvetően az diaszorokkal segített **önálló hallgatói munka**, valamint az oktatóval történő írásbeli és **távkonzultáció**, esetenként jelenléti konzultáció, amelynek keretében megbeszélésre kerül a kutatási téma és a **kutatási terv** elkészítése.

A hallgatók az anyaghoz kapcsolódó kérdéseiket írásban a polonyiistvandr@gmail.com e-mail címen tehetik fel, a levél tárgyaként a „phd_felvételi_felkészítés” megjelöléssel. A konzultáció távolléti formában történí – platformja a jitsi meet lesz. A jitsi meet-et nem kell telepíteni, csak a kurzusvezető által küldendő invitációra kell rákattintani,

A Humántudományok Doktori Iskola Neveléstudományi Doktori Programjának a felvételijéről

1) A doktori képzésre történő felvétel feltételei és néhány tudnivaló a képzésről:

- egyetemi vagy mester végzettség,
- egy kutatási terv, amely a felvételiző kutatási elképzeléseit foglalja össze – a felvételi vizsgán a kutatási tervet ismertetni kell,
- témavezető választás, akivel a témát megbeszélték, s akinek a személyét a doktori iskola vezetőjével (Prof. Dr. Pusztai Gabriella) egyeztetette a jelentkező,
- a tervezett kutatás témájában (vagy rokon témában) írt és megjelent (vagy megjelenésre elfogadott) publikáció,

- a felvételhez előírt idegen nyelvtudás,
- a jelentkezési feltételek részletesen a következő honlapon érhetőek el: https://humandi.unideb.hu/sites/default/files/upload_documents/jelentkezési_feltetelek.pdf
- Ajánlott, hogy a jelentkező doktori képzésben történő részvételi szándékát a munkaadójával egyeztess, mert a képzés heti rendszerességgel szerdai napokon történik, amikor a képzésben résztvevőknek az egyetemen egész napos foglalkozásokat szervezünk, amelyeken a megjelenés kötelező. (Az ösztöndíjas képzésre felvettek teljes nappali munkarend szerinti foglalkoztatáson vesznek részt.)
- A doktori képzés ütemezése 2+2 év – ahol az első két év után komplex vizsgát kell tenni és tézisdolgozatot kell leadni.
- A Neveléstudományi Doktori programról a következő honlapon lehet tájékozódni: <https://humandi.unideb.hu/nevtudphd>

2) Kutatási terv

- Bevezetés – mi a kutatás célja, a doktori kutatás célkitűzése, a téma körülhatárolása. (A kutatási téma megválasztásánál rendkívül fontos szem előtt tartani, hogy a képzés ideje alatt nincs lehetőség témaváltásra)
- Kutatási kérdések
- Szakirodalom-elemzés legalább két metszetben:
 - a téma/kérdések elméleti háttere,
 - a téma/kérdések empirikus kutatásának előzményei.
- Hipotézisek (amelyek a fenti – konceptualizált és operacionalizált - kutatási kérdésekre válaszolnak, és utalnak az igazolás módszereire).
- Az alkalmazott kutatási módszerek. A kutatásba vont minta, kiválasztása, reprezentativitása.
- Kutatás menete, feldolgozás, ütemterv - rövid leírása.
- Várható eredmények tudományos jelentőségének és újdonságának rövid leírása.

3) Ajánlott irodalom a PhD felkészítő kurzuson résztvevők számára:

- Bourdieu, Pierre (1978): A társadalmi egyenlőtlenségek újratermelődése. Gondolat Kiadó,
- Bourdieu, Pierre (1999): Gazdasági tőke, kulturális tőke, társadalmi tőke. In.: Társadalmi rétegződés olvasókönyv https://lett.ubbcluj.ro/wp-content/uploads/2020/05/BOURDIEU_Gazdasagi_toke_kulturalis-toke_tarsadalmi_toke.pdf
- Kozma Tamás (2006): Az összehasonlító neveléstudomány alapjai Új Mandátum Kiadó Budapest <http://mek.oszk.hu/08900/08963/08963.pdf>
- Kozma, Tamás (1991): bevezetés a nevelésszociológiába <https://docplayer.hu/1732484-Bevezetes-a-nevelesszociologiaba-kozma-tamas.html>
- Polónyi István (2002): Az oktatás gazdaságtana Osiris <https://docplayer.hu/14765395-Polonyi-istvan-polonyi-istvan.html>
- Pusztai Gabriella (2009): A társadalmi tőke és az iskola. Kapcsolati erőforrások hatása az iskolai pályafutásra. Budapest: Új Mandátum Könyvkiadó) <http://mek.oszk.hu/12100/12193/12193.pdf>
- Iskola és társadalom I. (szöveggyűjtemény) PTE <http://mek.oszk.hu/01900/01944/01944.pdf>
- Folyóirat irodalomkutatásra javasolt: <https://matarka.hu/>

Course descriptions

✂

for Students in Stipedium Hungaricum Program

Main subjects

Research of the subsystems of education

Teachers in challenging schools

Instructor: K. Bacskai, PhD, UD

Course description: Several researches emphasize that the success of primary school pupils is mainly determined by parental status. Since the sixties, some remarkable findings have pointed out that the social composition of schools has a strong influence on students' performance in many respects. The school composition has also come to the fore in research concerning teachers' work and its effectiveness. The English-speaking literature refers to the schools examined by us as 'hard-to-staff', 'most challenging schools' or 'at-risk schools' too, where the majority of students have worse socio-cultural environs than the average. The English expressions also suggest that the teachers have to meet many more challenges here during their work, and it is important to distinguish schools of low-status student composition and average schools.

In this course, we relate to the examination of two fields of issues. On the one hand, we explore the features that can make a teacher and a given school dominated by low-status students successful. The success, as we understand it in this course, is that the students are more effective in academic and non-academic aspects than students from schools with similar composition. On the other hand, this course considers a type of international analysis as a model, namely the comparisons based on statistical analyses, as we compare data and results of TALIS (Teaching and Learning International Survey).

Recommended literature:

- Coleman, J. S. (1967). The Concept of Equality of Educational Opportunity. THE CONCEPT OF EQUALITY OF EDUCATIONAL OPPORTUNITY. (conference publication)
- Darling-Hammond, L., & Baratz-Snowden, J. (2007). A good teacher in every classroom: Preparing the highly qualified teachers our children deserve. *Educational Horizons*, 85(2), 111-132.
- Fischer, C., Fishman, B., Levy, A. J., Eisenkraft, A., Dede, C., Lawrenz, F., ... & McCoy, A. (2020). When do students in low-SES schools perform better-than-expected on a high-stakes test? Analyzing school, teacher, teaching, and professional development characteristics. *Urban Education*, 55(8-9), 1280-1314.
- Hargreaves, A., & Fullan, M. (2015). Professional capital: Transforming teaching in every school. Teachers College Press.
- Leana, C. M. (2010). Social capital: The collective component of teaching quality. *Voices in Urban Education*, 27, 16-23.

Systems and social selection and resilience in public education

Instructor: T. Ceglédi, PhD, UD

Course Description: The “Systems and Social Selection and Resilience in Public Education” course deals with the following topics: The situation and education of children with socio-cultural disadvantages in society; The situation and education of nationalities with special regard to Roma children and teachers; Resilience in education; International and Hungarian organizations and research programs dealing with issues of social selection and resilience in public education (e.g. OECD, UNICEF, Hungarian Office of Education).

Literature:

- OECD (2023). PISA Results. Volume I-II.
- OECD (2011). Against the Odds. Disadvantaged students who succeed in schools. http://www.oecd.org/media/against_the_odds.pdf
- OECD (2023). Education at a Glance 2023
- Balázs, I., Ostorics, L. (2020). The Hungarian Educational Assessment System. In: Harju-Luukkainen, H., McElvany, N., Stang, J. (eds) Monitoring Student Achievement in the 21st Century. Springer, Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-030-38969-7_13
- Boudon, R. (1981) The Logic of Social Action. London – Boston – Henley
- Pusztai, G. (Ed.) (2022). Sociology of education: Theories, communities, contexts. University of Debrecen Press.
- Solvor M. Lauritzen Tuva S. Nodeland (2018): What is the problem represented to Be? Two decades of research on Roma and education in Europe. In Educational Research Review 24. 148-169. <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1747938X18302215> 21.01. 2020.
- Katalin Forray R., Andrea Óhidy (2019): The situation of Roma women in Europe: Increasing success in education – Changing roles in family and society In Hungarian Educational Research Journal Vol 9. 2. <https://akademai.com/doi/full/10.1556/063.9.2019.1.1> 10.02. 2020.
- Hafičová, Hedviga ; Dubayová, Tatiana ; Kovács, Edina ; Ceglédi, Tímea ; Kaleja, Martin: Mentor and Social Support as Factors of Resilience and School Success.: Analyses of Life Narratives of University Students from Marginalized Roma Communities. Warsaw: Ośrodek Wydawniczo-Poligraficzny „SIM” Hanna Bicz. (2020), 122 p. ISBN: 9788364157738
- Masten, Ann S., Janette E. Herbers, J. J. Cutuli, and Theresa L. Lafavor. 2008. ‘Promoting Competence and Resilience in the School Context’. Professional School Counseling 12 (2): 76–84. <https://doi.org/10.5330/PSC.n.2010-12.76>.
- Tímea Ceglédi: RESILIENCE AND HIGHER EDUCATION. IS THE POTENTIAL OF RESILIENCE FULFILLED OR ARE SOCIAL INEQUALITIES REINFORCED IN HIGHER EDUCATION? Theses of Doctoral (PhD) Dissertation University of Debrecen 2017 https://www.academia.edu/35721830/RESILIENCE_AND_HIGHER_EDUCATION_IS_THE_POTENTIAL_OF_RESILIENCE_FULFILLED_OR_ARE_SOCIAL_INEQUALITIES_REINFORCED_IN_HIGHER_EDUCATION
- UNICEF Office of Research (2013). ‘Child Well-being in Rich Countries: A comparative overview’, Innocenti Report Card 11, UNICEF Office of Research, Florence. https://www.unicef-irc.org/publications/pdf/rc11_eng.pdf 21.01. 2020.
- UNICEF Office of Research (2016). ‘Fairness for Children: A league table of inequality in child well-being in rich countries’, Innocenti Report Card 13, UNICEF Office of Research – Innocenti, Florence. https://www.unicef-irc.org/publications/pdf/RC13_eng.pdf 21.01. 2020.
- Chzhen, Y. (2014). Child poverty and material deprivation in the European Union during the Great Recession, Innocenti Working Paper No.2014-06, UNICEF Office of Research, Florence. https://resourcecentre.savethechildren.net/sites/default/files/documents/wp_2014_yc.pdf 25.01. 2020.
- B. Cantillon, Y. Chzhen, S. Handa, B. Nolan (2017) (eds): Children of Austerity Impact of the Great Recession on Child Poverty in Rich Countries. The United Nations Children’s Fund and Oxford University Press.
- Alison Clark, Rosie Flewitt, Martyn Hammersley, Martin Robb (2014) (eds): Understanding Research with Children and Young People. The Open -University-SAGE Los Angeles, London.
- Nele McElvany, Roel Van Steensel, Karin Guill, Cathy Van Tuijl, Stephanie Herppich (2012): Family Literacy Programs in the Netherlands and Germany. Policies, Current Programs and Evaluation Studies. IN Barbara H. Wask. (eds.) (2012): Handbook of Family Literacy, Routledge, New York
- Jeanne Morris Hines an Overview of Head Start Program studies Journal of Instructional Pedagogies <https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ1151726.pdf> 21.01. 2020.
- James J. Heckman, Seong Hyeok Moon, Rodrigo Pinto, Peter A. Savelyev, Adam Yavitz(2010)_ The rate of Return to the High/Scope Perry Preschool Program J. Public Econ.. 2010 Feb 1; 94(1-2): 114–128. <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC3145373/> 21.01. 2020.
- Cynthia S. Minkovitz, MD, MPP; Kay M. G. O’Neill, MSPH; Anne K. Duggan, ScD (2016): Home Visiting: A Service Strategy to Reduce Poverty and Mitigate Its Consequences. Academic Pediatrics 16. <https://www.academicpediatricsjournal.net/action/showPdf?pii=S1876-2859%2816%2900021-8> 25. 01. 2020.
- Christine O’Hanlon (2016): The European Struggle to Educate and Include Roma People: A Critique of Differences in Policy and Practice in Western and Eastern EU Countries. Social Inclusion Volume 4, Issue 1, Pages 1-10
- BANKS, J. A. (2014): Multicultural Education. Fifth edition. Pearson, Allyn and Bacon, Boston.

- GAY, G. (2000): Culturally responsive teaching: Theory, research and practice. Teachers College Press, New York. 215-235. 20 https://www.cwu.edu/teaching-learning/sites/cts.cwu.edu/teaching-learning/files/documents/CulturallyResponsiveTeaching_TheoryResearchandPractice,%20Geneva%20Gay.PDF

Higher Education

Instructor: I. Dabney-Fekete, PhD, UD

Course Description: Researching the academic professoriate is not without its hardships. Having to deal with numerous difficult questions proves arduous, and sometimes it is not evident who, in an academic environment, we call instructors and teachers, and what their roles are. This topic must be examined very thoroughly, since it may differ from country to country, and age to age. Recently, the examination of teachers' international mobility and activity has been at the center of research attention. The reason that looking into higher education employees has been placed on the back burner for so long is that universities' internationalization strategies are mostly student mobility-focused, leaving teachers to organize and sponsor their own academic mobility activities. However, for the professoriate, there is a necessary and urgent need to internationalize, which has two major elements: international cooperation and international mobility. These, based on a research carried out in the eastern part of Hungary, will form the major backbone of the presentation.

Research on instructional methodologies

ICT in education

Instructor: A. Buda, PhD, UD

Course description: Today, the era of digital transformation characterizes our world. So it's no surprise that digital tools have brought about massive changes in both the skills needed and employment. These changes result in technology playing an increasingly central role in education as well. Teachers, students, and schools are facing unprecedented changes, and all of them must grapple with ever-changing technology. New tools have appeared in education (interactive whiteboards, voting systems, tablets, mobile phones), new methods and the teaching-learning environment was significantly transformed. This has created numerous new opportunities and challenges. Although we haven't answered all of them yet, the change is already here, as artificial intelligence is spreading at lightning speed. In this digital era, teachers must have a new learning paradigm. The question is how to change the old paradigm to a new paradigm in learning in the digital age, how to apply learning in the digital age, and what are the positive and negative aspects of digital learning.

Recommended literature:

- Bates, A. W. (2019). Teaching in a Digital Age – Second Edition. Vancouver, B.C.: Tony Bates Associates Ltd. <https://pressbooks.bccampus.ca/teachinginadigitalagev2/>
- Cardona, M. A., Rodríguez, R. J. & Ishmael, K. (2023). Artificial Intelligence and the Future of Teaching and Learning: Insights and Recommendations. Washington, DC. <https://www2.ed.gov/documents/ai-report/ai-report.pdf>
- Fenton, W. (2018). The Best (LMS) Learning Management Systems for 2019 <https://www.pcmag.com/roundup/336308/the-best-lms-learning-management-systems#zdcse-leadgen-modal-GCTA0000051>
- Hamilton, E. R., Rosenberg, J. M. & Akcaoglu, M. (2016). The Substitution Augmentation Modification Redefinition (SAMR) Model: A Critical Review and Suggestion for Its Use. TechTrends, 60(5). 433–441. <https://doi.org/10.1007/s11528-016-0091-y>
- Auer, M. E., Guralnick, D. & Simonics, I. (Eds.) (2018). Teaching and Learning in a Digital World. Proceedings of the 20th International Conference on Interactive Collaborative Learning Cham, Springer International Publishing.

Service learning in public and higher education

Instructor: *V. Markos, PhD, KINCS*

Course Description: In the education research the central question for decades is how the education system can contribute to increasing the social participation of young people, strengthening their active citizenship and social solidarity. International experience has shown that the education system is able to provide the formal framework within which pupils' civic education can take place. The service learning a kind of pedagogical method, so it is important to deal with it also from a methodological point of view. At the beginning of the 20th century, service-learning programs appeared in the United States and were introduced in several European countries.

During the course, we discuss the aims of the service-learning programs, the impact of service-learning on volunteering, civil behaviour and academic performance. After that we present that how can the service learning contribute to students' ability to develop intercultural, social and civic competences.

Recommended literature:

- Furco, Andrew (1996). *Service-learning: A Balanced Approach to Experiential Education*. Expanding Boundaries: Service and learning. Corporation for National Service, Washington DC
- Hodgkinson, V. (2003). Volunteering in Global Perspective. In Dekker, P. and Halman, L. (eds.), *The Values of Volunteering. Cross-Cultural Perspectives*. New York, Boston, Dordrecht, London, Moscow, Kluwer Academic/Plenum Publishers, 35–54.
- Markos V. (2022). The Effect Of School Community Service On Volunteering and its Motives. *Education Citizenship and Social Justice*. 17.
- Wilson, J. (2000). Volunteering. *Annual Review of Sociology*, 26, 215–240.

Researching Foreign Language Pedagogy

Instructor: *F. Szabó, PhD, UD*

Course Description: Research methodology in foreign language pedagogy encompasses various approaches to understand the process of teaching and learning languages. These methodologies include qualitative, quantitative, and mixed-methods approaches.

Qualitative research in this field often involves observations, interviews, and case studies to explore the experiences, attitudes, and behaviours of language learners and educators. It delves into the region of language acquisition, teaching strategies, psychology of language teaching and learning, as well as classroom dynamics. Quantitative research, on the other hand, involves the collection and analysis of numerical data to investigate the effectiveness of language teaching methods, the impact of variables such as instructional materials or technology, and the correlation between certain factors and language proficiency. Mixed-methods research combines elements of both qualitative and quantitative approaches, allowing researchers to gain a comprehensive understanding of language learning and teaching phenomena by utilizing a variety of data collection and analysis techniques.

Research in foreign language pedagogy aims to inform language educators, curriculum developers, and policymakers about the most significant current trends: learner autonomy, assessment/evaluation, teacher identity, gamification, intercultural communication, translanguaging, multicultural classroom, diverse educational contexts, inclusive language teaching, differentiation etc. In this course we will touch upon the most important phenomena in foreign language pedagogy, while looking at relevant research and its methodological background.

Recommended literature:

- Dornyei, Z. (2007). *Research methods in applied linguistics*. New York: Oxford University Press. 336 pages.
- Mercer, S., & Kostoulas, A. (Eds.). (2018). *Language teacher psychology*. Multilingual Matters.
- Pawlak, M., & Mercer, S. (Eds.). (2012). Researching language teaching and learning in a classroom setting [Special issue]. *ELT Research*, 27.

Research exercises

Research seminar

Instructor: *G. Erdei PhD, UD*

Course Description: The research seminar is a practice-oriented course which helps and supports students in their research processes. The semester will continue and follow up the results of the previous semester's research seminar. The semester will be split into two parts. In the first part (four times), students will present a specific parts of their research topics applying ppt. and two of the other students will act as opponents. In this method the topic owner will give a presentation followed by students' comments, remarks and suggestions and simulate scientific discourse.

In the second part, students will develop their ppt. towards scientific papers for two purposes. In the one hand, to have a properly developed chapter integrated into their doctoral thesis later on, and on the second hand, to have a scientific paper ready in order to publish it in an international scientific journal. It is important, however, that research plans only cannot be submitted to the course.

Recommended literature:

- Earl R. Babbie (2012): *The Practice of Social Research*. Wadsworth Publishing 13th edition, Beverly MA, USA.

Comparative education

Instructors: *Prof. G. Pusztai, PhD, UD, A. Hrabéczy, UD*

Course description: The purpose of the course is twofold: on the one hand, it helps doctoral students to become capable of incorporating a comparative approach in their dissertation, and on the other hand, it helps doctoral students to create a multilingual literature base, which is an important criterion for the evaluation of dissertations submitted for preliminary discussion. Within the framework of this course, doctoral students read articles and books that contain the works of Hungarian researchers published in English.

Requirements: Reading at least 10 articles from relevant literature (5 recommended by the instructors and 5 as a result of the student's search), written in English by Hungarian researchers and annotating it. The annotations should be at least 500 words per study, and have to contain the following parts:

1. Bibliographic data
2. Usefulness or relevance to one's (own) research topic
3. The purpose of the research to fill the research gap
4. Theoretical background of the study
5. Hypotheses or research questions
6. Methodology (details of sampling, measuring instruments, data collection, database, etc)
7. Findings of the study, research results
8. Conclusions, suggestions of the authors
9. You can add your (own) comments and questions.
10. Be sure to put literal quotations in quotation marks and include the page number!

Recommended literature:

- Harris, S. R. (2014). *How to critique journal articles in the social sciences*. SAGE.
- Shon, P. C. (2015). *How to read journal articles in the social sciences: A very practical guide for students* (2nd ed.) SAGE.

Comparative education (in theory)

Instructor: *J. Farkas, PhD, UD*

Course description: This course introduces students to Comparative Education by presenting its historical roots, its development as an academic field, and some key debates facing comparativists today. In mapping the changes in comparative education as a field, the course will highlight theoretical shifts over time and the changes in thought. It builds on global authors and approaches and offers various perspectives from different traditions in knowledge and practice. It enables students to understand comparative education's purposes, relevance, and key challenges today. The historical and critical approaches offer students the tools to construct their knowledge with criticality and autonomy. On completion of this course, the student will be able to demonstrate an understanding of the evolution of comparative education as a field along with its changing orientations (purposes and theories), critically evaluate the principal theories and concepts, and have a reflective understanding of the role of context in comparative education research. In addition, the course aims to deepen the theoretical and methodological foundations of comparative education, understand the historical and contemporary contexts, processes, strategies and trends in education worldwide, and critically reflect and analyse the educational systems from a comparative perspective. Also, the aim is to get students acquainted with key literature, publishers, and comparative education forums and train them in competencies necessary for international workshops, conferences and related cooperations.

Recommended literature:

- Bray, M.; Adamson, B.; Mason, M. (Eds.) *Comparative Education Research. Approaches and Methods*. Hong Kong: Springer, 2007.
- Crossley, M., Broadfoot, P., & Schweisfurth, M. (Eds.). (2007). *Changing educational contexts, issues and identities: 40 years of comparative education*. New York: Routledge.
- Hörner, W.; Döbert, H.; Kopp, B.von; Mitter, W. *The Education Systems of Europe*. Dordrecht: Springer, 2007.
- Jules, T. D., Shields, R., & Thomas, M. A. M. (Eds.). (2021). *The Bloomsbury handbook of theory in comparative and international education*. New York: Bloomsbury.
- Manzon, M. (2011). *Comparative Education: The Construction of a Field*. London: Springer.
- Marshall, J. (2019). *Introduction to Comparative and International Education*.
- Phillips, D., & Schweisfurth, M. (2014). *Comparative and international education: An introduction to theory, method, and practice*. A&C Black.
- R. Cowen & A. M. Kazamias (Eds.) (2009), *International handbook of comparative education*. New York: Springer.

Research Methodology

Instructor: *V. Markos, PhD, UD, Á. Dusa, PhD, UD*

Course description: During the semester, we will continue to practise the analytical methods you have learned in previous lessons. In the first session, we will practice on the basis of the previous study paper (exercises paper), reviewing typical errors and practicing the correct procedure of Crosstabs, ANOVA, Correlation. In the second session, we will continue the practice and consider the advantages and disadvantages of “Google Form” questionnaires in SPSS data analysis, the consequences of these and possible difficulties. The third session will be a data cleaning exercise, as well as a coding and indexing exercise.

Requirements: A paper with one-and two variate analyses (min. 10 pages).

Recommended literature:

- Earl Babbie (2013): *The practise of social research*. 13th edition. Wadsworth, Cengage Learning. Source: http://old-eclass.uop.gr/modules/document/file.php/SEP187/BI%CE%92%CE%9B%CE%99%CE%91%20%CE%9C%CE%95%CE%98%CE%9F%CE%94%CE%9F%CE%9B%CE%9F%CE%93%CE%99%CE%91%CE%A3/Babbie_The_Practice_of_Social_Research.pdf
- Julie Pallant (2016): *SPSS Survival Manual*. 6th edition Source: <file:///C:/Users/Administrator/Downloads/1588697869-julie-pallant-spss-survival-manual-mcgraw-hill-house-2016-1.pdf>
- Dan Flynn: *Student Guide to SPSS*. Source: https://faculty.ksu.edu.sa/sites/default/files/student_user_guide_for_spss.pdf

- IBM (2013): IBM SPSS Statistics 22 Brief Guide. http://www.sussex.ac.uk/its/pdfs/SPSS_Brief_Guide_22.pdf
- Sabine Landau and Brian S. Everitt (2004): A Handbook of Statistical Analyses using SPSS. CHAPMAN & HALL/CRC, New York, Washington. Source: https://www.academia.dk/BiologiskAntropologi/Epidemiologi/PDF/SPSS_Statistical_Analyses_using_SPSS.pdf

Methodology of Educational Reserach

Instructor: V. Bocsi, PhD, UD

Course Description: The aim of this course that students to create the final version of their research plan. The first part of this course (Research Methodology 1) created the theoretical base of their work (formulating hypotheses, sample methods, the possibilities of data analysis etc.) and with the help of these elements students have to be able to finalize and improve their research plan. The preparation of the research instruments is the most important task of students – a questionnaire in the case of quantitative techniques and an outline of the interviews in the case of qualitative techniques.

Requirement:

1. Questionnaire or outline of the interview. This has to been sent one week before the face-to-face meeting.
2. Participation in a face-to-face meeting in May.

References:

- Babbie, E. R. (1998). *The practice of social research*. International Thomson Publishing Services.
- Kvalee, S. (1996). *Interviews*. SAGE.
- Taylor, S. J., Bogdan, R., & DeVault, M. (2015). *Introduction to qualitative research methods: A guidebook and resource*. John Wiley & Sons.

Thesis preparation seminar

Instructor: Prof. G. Pusztai, PhD, UD, A. Hrabéczy, UD

Course Description: Aim of the course: An important stage of doctoral training is the creation of the thesis, which forms the backbone of the dissertation. When preparing this, the research plan created when entering the doctoral program, as well as the theoretical chapters prepared for the end of the semesters during the training and the hopeful results of our research, will be re-evaluated. But how will these building blocks be turned into a text work with a clear structure, a significant length (two hundred thousand characters), and scientific demands that prepare the answers to new, independent research questions? During the course work, we will find individualized answers to this question.

Research group works

Conference Tandem

Instructor: *G. Erdei, PhD, UD*

Course Description: The Conference tandem course introduces you to the world of international team work. Doctoral students speaking different first languages form international pairs and prepare for a joint conference presentation. They construct the abstract and slide show of a conference lecture during the semester. At the end of the autumn semester, the abstract is submitted to the Conference of Hungarian Educational Researchers and to the Annual Educational Research Conference organized by Hungarian Academy of Sciences at the spring semester.

Suggested Reading:

- Becker, L. 2014. Presenting Your Research: Conferences, Symposiums, Poster Presentations and Beyond. London: Sage

International Learning and Teaching Experience

Instructor: *I. Dabney-Fekete, PhD, UD*

Course Description: The aim of the research group is to develop an advanced understanding of the academic experience of students and instructors in higher educational institutions, and through that enable them to take a new approach to interacting with other international students as well as instructors in an international university environment. Due to the internationalization of higher education, the number of international students has risen remarkably in the past decades. They are transient visitors in the academic communities, however, they bring their own peculiar view of the world, understandings, and way of studying to the universities, and very often instructors are not properly prepared to deal with them. In this semester we plan to finalize our questionnaire, and distribute it to the international students at our university, to conduct interviews with instructors, and to process the data.

Prison education, culture in prison, reintegration in penitentiary institutes in Hungary and abroad

Instructor: *M. Takács-Miklósi, PhD, UD*

Course description: During the process of criminal prosecution, human rights, principles, and international requirements must prevail in all circumstances. Nowadays, more and more attention is being paid to the implementation of criminal sanctions. All penalties restrict certain fundamental civil rights, but protection must be provided to prevent any abuse of rights. The rights of prisoners will inevitably be curtailed during the execution of a custodial sentence, but these restrictions must be kept to a minimum. Namely, the loss of liberty cannot mean the loss of cultural rights. Learning and cultural rights are widely recognized as human rights, these should be ensured for inmates as well, in a reduced way according to the fact that they are spending their penalty in a total institution. Prison education must be understood in broader terms than just improving the employability of a prisoner. Education allows a prisoner to gain and boost self-confidence, increases the level of hope gives them a renewed sense of purpose, engender resilience.

In the course we will deal with three main topics:

1. prison education
2. prison education in Hungary
3. prison education in Europe

In the first part of the course we will talk about the rules of prison education

- human rights, principles, and international requirements
- prison education in broader terms
- the advantages and benefits of learning in prison
- activities serving reduce of so-called “hotel function”

In the second part of the course we will talk about the Hungarian prison education system.

- learning in a penal institution: primary and secondary school education, vocational training, higher education
- how the educational and cultural rights are ensured for inmates in Hungary
- the role of prison teachers
- cultural and leisure activities in prisons

In the third part of the course we will talk about the prison education systems in several countries, which I have visited as I have gained personal experiences by international prison visits (e.g. Malta, Italy, Poland, Austria, Czech Republic, Cyprus).

Recommended literature:

- Education Committee (2022): Not just another brick in the wall: why prisoners need an education to climb the ladder of opportunity. In: <https://publications.parliament.uk/pa/cm5803/cmselect/cmeduc/56/report.html#heading-1>
- Macauley, Marie (2022): Learning behind bars: Realizing the benefits of prison education. In: <https://thelifelonglearningblog.uil.unesco.org/2022/11/16/learning-behind-bars-realizing-the-benefits-of-prison-education/>
- Márta Miklósi - Daria Becker-Pestka - Attila Károly Molnár (2023): The Way of Enforcing the Cultural Rights of Prisoners in The Polish and Hungarian Prisons: The Aspects of Creativity. In: CREATIVITY STUDIES, VOL 16 NO 1. pp 328-342 ISSN 2345-0479. The way of enforcing the cultural rights of prisoners in the Polish and Hungarian prisons: the aspects of creativity | Creativity Studies (vilniustech.lt)
- Márta Miklósi (2020): The Importance Of Social Organizations In Law Enforcement For Promoting The Reintegration Of Inmates. In: Journal of Psychological and Educational Research JPER - 2020, 28 (1), May, 125-138
http://www.marianjournals.com/files/JPER_articles/JPER_28_1_2020/Miklosi_JPER_2020_28_1_125_138.pdf

Family life in international comparison

Instructor: Prof. Á. Engler, PhD, UD

Course Description: The course focuses on family life, such as starting a family, raising children, family roles, family functioning. We examine all of this in an international perspective, comparing the family-related principles and practices of individual countries, societies, and cultures.

Completion of course: the student presents what types of families exist in their own country, what gender and parental roles are, is there any preparation for family life, how the generations are connected, what characterizes child rearing and elderly care, etc.

There is no need for an empirical examination, but family life must be presented in one's own country and culture based on the given criteria.

According to the plans, the studies will be published in a edited volume or a thematic issue.

Recommended literature:

- Stephen F Duncan, H Wallace Goddard 2016. Family life education: Principles and practices for effective outreach. Sage Publications.
- David Cheal 2002. Sociology of family life. Palgrave.
- Jane Ribbens McCarthy, Rosalind Edwards 2010. Key concepts in family studies. Sage Publications, 2010
- Elizabeth H Pleck 2000. Celebrating the family: Ethnicity, consumer culture, and family rituals. Harvard University Press.

Science organization skills development courses

Hungarian history and culture

Instructor: *Prof. G. Pusztai, PhD, UD, I. Dabney-Fekete, PhD, UD*

Course description: We hold it important to introduce the Hungarian culture to our doctoral students, since this is the environment in which they carry out their researches, and that they are exposed to daily. The aim of the two-semester series is to highlight the different aspects of the culture, giving a glimpse of its rich musical, artistic, historical, and literary heritage. This semester we would like to do all this in the context of a field trip. The doctoral candidates will be able to learn about a particular region's historical elements and their influence on education.

Requirements: the doctoral students have to participate in the trip, and create a Facebook post for the Doctoral Facebook page about their experiences.

Reserach and scientific management skill development

Instructor: *E. Tóth, PhD, UD*

Course Description: A compulsory task for students is to prepare a bibliography individually based on the literature search connected to the doctoral research topic.

Objective:

The course introduces students to the various search options of the online subject databases in the fields of pedagogy, psychology, sociology and philosophy. Students have to acquire the use of the online subject databases in practice to conduct literature searches.

Syllabus:

1st occasion: The world's largest citation databases of peer-reviewed scholarly literature: Web of Science and Scopus.

International subject databases: ERIC, JSTOR, Science Direct. Akadémiai Kiadó's Journals.

2nd occasion: International subject databases: Arts & Humanities (Proquest), ProQuest – One Academic, FIS Bildung Education Research Portal, SpringerLink; E-books, E-journals A-Z (Summon) search and browsing tool, Ebook Central (Proquest), Ebook (Springer).

Education journal articles of international publishers: Taylor and Francis Online Library, Wiley Online Library.

The process of searching for information consists of the following steps: conducting direct or indirect searches by subject; the refinement of search hits according to various filters provided by the search system and saving the search results on the local computer. The use of Google Scholar service.

Recommended literature:

- Baeza-Yates, R. and Ribeiro-Neto, B.: Modern Information Retrieval. The Concepts and Technology Behind Search. 2nd ed. Harlow [etc.]: Pearson, 2011.
- Representation of Knowledge and Search Engines in the Internet. Textbook. Chapters 1-3 are by E. Tóth, Chapter 4 is by E. Dani. Debrecen: University of Debrecen, 2015.

Scientific communication: Methods for dissemination of science

Instructor: Zs. Kocsis, PhD, UD

Course description: The Dissemination Skills Course is a comprehensive program, to improve those competences of PhD students the essential skills for effectively communicating and sharing their research with diverse audience. Participants delve into written communication skills, honing their abilities to craft abstracts and cover letter. The program also includes practical sessions on oral communication. The main goal is empowering students to deliver clear presentations, whether in academic settings, conferences, or public forums. A special focus is placed on leveraging the power of digital communication and social media for research dissemination. Participants learn to navigate online platforms responsibly, building a strong online presence and effectively sharing their work with global audiences. Throughout the course, students receive personalized feedback to enhance their dissemination skills. The curriculum is designed to not only sharpen academic communication proficiency but also foster a sense of confidence and adaptability in a rapidly changing research landscape.

Requirements: Submit a conference abstract, and completion of assignments, such as written tasks, presentation drafts, or other practical projects related to dissemination skills

Recommended literature:

- Adrian Wallwork (2011). *English for Writing Research Papers*. Springer. ISBN 978-1-4419-7921-6
- Adrian Wallwork (2011). *English for Academic Correspondence and Socializing*. Springer. ISBN 978-1-4419-9400-4
- Helen Sword (2012). *Stylish Academic Writing*. Harvard University Press.
- Mark Carrigan (2019). *Social Media for Academics*. University of Manchester, UK

Let's Discuss!

Instructor: M. Benke, PhD, CHERD

Course description: An essential element of academic research work is the acceptance and employment of different research approaches and perspectives, the inclusion of new research perspectives and approaches alongside traditional ones, the application of new research methods, the discussion of divergent results, and the ongoing dialogue and discussion between researchers, all in a spirit of mutual respect. The opportunity to engage in and practice academic debate is of special importance for students as part of their preparation for academic life. One of the excellent opportunities for this is the creation of a joint publication. In this semester, the topic and goal of the course is to prepare a comparative study in the framework of a joint publication focusing on the discussion topic chosen by the participants. The sessions are aiming the preparation of the publication and help its successful implementation. The sessions are held online and in person.

References:

- Herrick, J. A. (2021). *The History and Theory of Rhetoric: An Introduction*. Routledge. https://books.google.hu/books?hl=hu&lr=&id=EucJEAAAQBAJ&oi=fnd&pg=PT11&ots=19QuD_L9xZ&sig=8C2rv2fiCA_4x73NdrcYVO2IPqo&redir_esc=y#v=onepage&q&f=false
- Branham, R. J. (2013). *Debate and Critical Analyses: The harmony of conflict*, Routledge. <https://doi.org/10.4324/9780203812846>, <https://www.taylorfrancis.com/books/mono/10.4324/9780203812846/debate-critical-analysis-robert-james-branham>, https://books.google.hu/books?hl=hu&lr=&id=zUxUAQAAQBAJ&oi=fnd&pg=PP1&ots=TRGOMIAf5F&sig=MbPf7qAhTx3ObXfjaNx8_Try3Fk&redir_esc=y#v=onepage&q&f=false
- Llano, S.M. (2015). Debate's Relationship to Critical Thinking. In: Davies, M., Barnett, R. (eds) *The Palgrave Handbook of Critical Thinking in Higher Education*. Palgrave Macmillan, New York. https://doi.org/10.1057/9781137378057_9. *The Palgrave Handbook of Critical Thinking in Higher Education* | SpringerLink
- Farrell, T. B. (1993). *Norms of Rhetorical Culture*. Yale University Press.

Research Methodology (3rd grade)

Instructors: *K. Kovács-Nagy, PhD, UD, V. Markos, PhD, UD*

Course Description: The main purpose of the course is to perform one- and two-variable analysis and data reduction methods on your own database. Application of frequencies, means, crosstabs, compare-means, factor or principal component analyses or cluster analyses in the own database. The analysis should be related to one of the hypotheses or research questions in the dissertation.

Bibliography:

- Earl Babbie (2013): The practise of social research. 13th edition. Wadsworth, Cengage Learning. Source: http://jsp.ruixing.cc/jpkc_xingfa/JC_Data/JC_Edt/lnk/20161105194206236.pdf
- Dan Flynn: Student Guide to SPSS. Source: https://barnard.edu/sites/default/files/inline/student_user_guide_for_spss.pdf
- Sabine Landau and Brian S. Everitt (2004): A Handbook of Statistical Analyses using SPSS. CHAPMAN & HALL/CRC, New York, Washington. Source http://www.academia.dk/BiologiskAntropologi/Epidemiologi/PDF/SPSS_Statistical_Analyses_using_SPSS.pdf

Database Presentation (3rd grade)

Instructors: *K. Kovács-Nagy, PhD, UD, V. Markos, PhD, UD*

Course Description: The main purpose of the course is to present the sample of the own database. Describe main characteristics of the respondents beside the socio-cultural and other main background variables that are in connection with the main research questions or hypotheses.

Bibliography:

- Earl Babbie (2013): The practise of social research. 13th edition. Wadsworth, Cengage Learning. Source: http://jsp.ruixing.cc/jpkc_xingfa/JC_Data/JC_Edt/lnk/20161105194206236.pdf
- Dan Flynn: Student Guide to SPSS. Source: https://barnard.edu/sites/default/files/inline/student_user_guide_for_spss.pdf
- Sabine Landau and Brian S. Everitt (2004): A Handbook of Statistical Analyses using SPSS. CHAPMAN & HALL/CRC, New York, Washington. Source http://www.academia.dk/BiologiskAntropologi/Epidemiologi/PDF/SPSS_Statistical_Analyses_using_SPSS.pdf

Thesis review for language and style (3rd grade)

Your name: *I. Dabney-Fekete, PhD (DE), F. Szabó, PhD (DE), J. Farkas, PhD (DE)*

Course description: The purpose of the course is to evaluate students' theses stylistically and linguistically. Following the guidelines of academic writing, students will be learning the methodology behind thesis review and applying it in practice to the assessment of their own theses. Throughout the course, doctoral students will work one-on-one with the assigned teacher. This collaboration will provide opportunities to address any questions or issues. We recommend this course to seniors, whose dissertation is almost complete. These students already possess experience with dissertation writing and they hopefully already have much of their thesis finished. They learn to do their own stylistic and linguistic thesis analysis, which will prove pivotal for putting the final touches on their papers.

Requirements: Students will be required to submit the chapter to-be-written on time.

ELÉRHETŐSÉGEK

Bacskai Katinka	bacskai.katinka@arts.unideb.hu
Benke Magdolna	magdolna.benke@gmail.com
Bocsi Veronika	bocsiv@ped.unideb.hu
Breznysnyaszky László	breznysnyaszky.laszlo@arts.unideb.hu
Buda András	buda.andras@arts.unideb.hu
Ceglédi Tímea	t.cegledi@gmail.com
Dabney-Fekete Ilona	fekete.ilona@arts.unideb.hu
Demeter-Karászi Zsuzsanna	demeter-karaszi.zsuzsanna@arts.unideb.hu
Dusa Ágnes Réka	agnesdusa@gmail.com
Engler Ágnes	engler.agnes@arts.unideb.hu
Erdei Gábor	erdei.gabor@arts.unideb.hu
Farkas János	farkas.janos@econ.unideb.hu
Fényes Zsuzsanna Hajnalka	fenyes.zsuzsanna@arts.unideb.hu
Fónai Mihály	fonai.mihaly@gmail.com
Hegedűs Roland	hegedusroland1989@gmail.com
Hrabéczy Anett	hrabeczy.anett@arts.unideb.hu
Inántsypap Ágnes	inantsypapagnes@gmail.com
Kocsis Zsófia	kocsis.zsofia@arts.unideb.hu
Kovács-Nagy Klára	kovacs.klarika87@gmail.com
Kozma Tamás	kozmat3@gmail.com
Kozmáné Sike Emese	sike.emese@arts.unideb.hu
Markóczi Ibolya	markoczi.ibolya@science.unideb.hu
Markos Valéria	markosvaleria90@gmail.com
Márkus Edina	markus.edina@arts.unideb.hu
Polónyi István	polonyiistvandr@gmail.com
Pusztai Gabriella	pusztai.gabriella@arts.unideb.hu
Rácz Andrea	racz.andrea.aniko@tatk.elte.hu
Rébay Magdolna	rebay.magdolna@arts.unideb.hu
S. Szabó Márta	sszabom@gmail.com
Sebestyén Krisztina	kriszti.se@gmail.com
Szabó Fruzsina	szabo.fruzsina@arts.unideb.hu
Szabó László Tamás	szabolt1942@gmail.com
Takács-Miklósi Márta	takacs-miklosi.marta@arts.unideb.hu
Tódor Erika	todorerika@uni.sapientia.ro
Tódor Imre	imretodor@gmail.com
Tóth Erzsébet	toth.erzsebet@inf.unideb.hu
Váradi Judit	varadi.judit@music.unideb.hu